

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

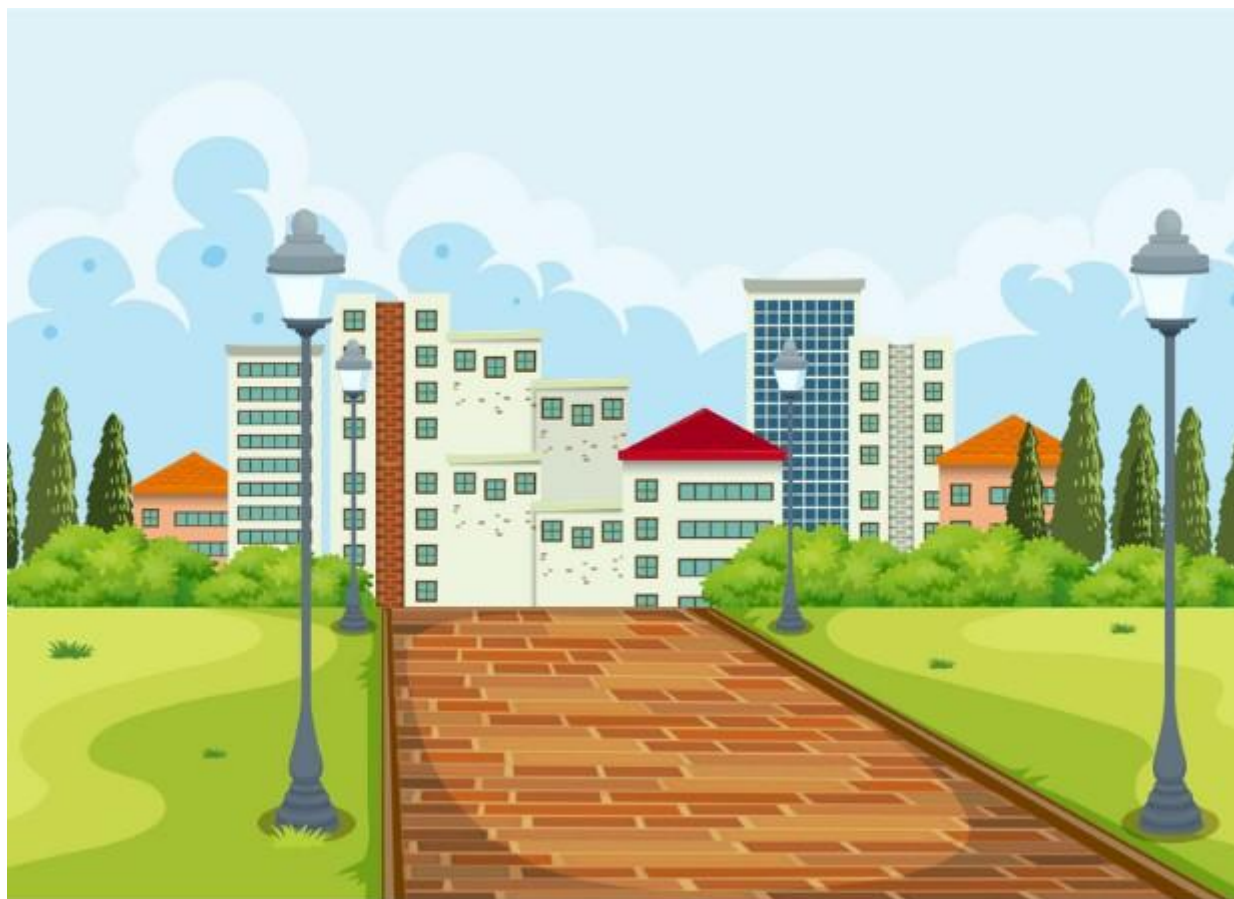
Regio
PROGRAMUL REGIONAL 2021-2027
NORD-EST

ADR
Agencia pentru Dezvoltare Regională
N O R D - E S T

Programul Regional Nord-Est 2021-2027

GHIDUL SOLICITANTULUI DE FINANȚARE

Infrastructuri verzi

PRIORITATEA 3

NORD-EST - O REGIUNE DURABILĂ, MAI PRIETENOASĂ CU MEDIUL

OBIECTIV SPECIFIC

INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A NATURII,
A BIODIVERSITĂȚII ȘI A INFRASTRUCTURII VERZI, INCLUSIV ÎN ZONELE
URBANE, PRECUM ȘI REDUCEREA TUTUROR FORMELOR DE POLUARE

OPERAȚIUNEA: INVESTIȚII CARE PROMOVEAZĂ CREȘTEREA INFRASTRUCTURII VERZI ÎN
ZONELE URBANE ȘI CARE OFERĂ SERVICII DE TIP ECOSISTEM (MENȚINEREA
TEMPERATURILOR SCĂZUTE, ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI, RETENȚIA APELOR
PLUVIALE, ETC.)

Apel PR/NE/2024/3/RSO2.7/1/Spatii verzi Orașe

DESTINAT ORAȘELOR

CUPRINS

Contents

1	PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	6
1.1	Preambul	6
1.2	Abrevieri	7
1.3	Glosar	7
2	ELEMENTE DE CONTEXT	10
2.1	Informații generale program	10
2.2	Prioritate/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific	10
2.3	Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile	11
	Reglementări europene	11
	Documente programatice (Programe, Strategii, Planuri):	13
	Reglementari tehnice naționale specifice	13
3	ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	14
3.1	Tipul de apel	14
3.2	Forma de sprijin (granturi, instrumente financiare, premii)	14
3.3	Bugetul alocat apelului de proiecte	14
3.4	Rata de cofinanțare	14
3.5	Zona geografică vizată de proiect	14
3.6	Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	15
3.7	Grup ținta vizat de apelul de proiecte	16
3.8	Indicatori	16
3.8.1	Indicator de realizare:	16
3.8.2	Indicatori de rezultat:	16
3.8.3	Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (daca este cazul):	16
3.9	Rezultate așteptate	16
3.10	Operațiuni de importanță strategică	17
3.11	Investiții teritoriale integrate	17
3.12	Dezvoltare locală sub responsabilitatea comunității	17
3.13	Reguli privind ajutorul de stat	17
3.14	Reguli privind instrumentele financiare	18
3.15	Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	18
3.16	Principii orizontale	18
3.17	Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	18
3.18	Caracterul durabil al proiectului	20
3.19	Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, gen, incluziunea și nediscriminarea	20
3.20	Teme secundare	21
3.21	Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	21
4	INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE	21
4.1	Data deschiderii apelului de proiecte:	21
4.2	Perioada de pregătire a proiectelor	21

8.9.2	Decizia de acordare/ respingere a finanțării.....	51
8.9.3	Definitivarea planului de monitorizare al proiectului.....	51
8.9.4	Semnarea contractului de finanțare/ emiterea deciziei de finanțare	52
9	Aspecte privind conflictul de interese.....	52
10	Aspecte privind prelucrarea datelor cu caracter personal.....	52
11	Aspecte privind monitorizarea tehnică și rapoartele de progres	53
11.1	Rapoartele de progres.....	53
11.2	Vizitele de monitorizare.....	53
11.3	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	54
12	Aspecte privind managementul financiar	55
12.1	Mecanismul cererilor de prefinanțare.....	55
12.2	Mecanismul cererilor de plată.....	56
12.3	Mecanismul cererilor de rambursare	58
12.4	Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare	59
12.5	Vizitele la fața locului	59
13	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	60
13.1	Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului.....	60
13.2	Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii).....	60
14	ANEXE	60

1 PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1 Preambul

Acest document se aplică apelului de proiecte cu numărul: PR/NE/2024/3/RSO2.7/1/Spații verzi Orase – Prioritatea 3: Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul, obiectiv specific 2.7 - Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare (FEDR), domeniul de intervenție - Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră, în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027.

Apelul de proiecte se lansează prin aplicația electronică MySMIS 2021/SMIS 2021+.

Interpretarea informațiilor incluse în documentația de finanțare se realizează sistematic, în conformitate cu prevederile prezentului document, respectiv a Ghidului Solicitantului din cadrul apelului de proiecte cu numărul PR/NE/2024/3/RSO2.7/1/Spații verzi Orase cu modificările și completările ulterioare, aprobat și publicat pe site-ul www.regionordest.ro.

Prezentul document se adresează tuturor potențialilor solicitanți pentru apelul de proiecte mai sus menționat, cu precizarea că la acesta se adaugă și prevederile Documentului-Cadru de Implementare a Dezvoltării Urbane, cu modificările și completările ulterioare, aflat pe site-ul www.regionordest.ro, doar în secțiunile în care se specifică acest lucru.

Aspectele cuprinse în acest document ce derivă din Programul Regional Nord-Est 2021-2027 și modul său de implementare, vor fi interpretate de către Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și prevederile legislației naționale și comunitare specifice și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate.

Acest document prevalează asupra extraselor din ghid incluse în MySMIS 2021/SMIS 2021+.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, să consultați periodic pagina de internet www.regionordest.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027.

Pentru a facilita procesul de completare și transmitere a cererilor de finanțare, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est (ADR Nord-Est) funcționează un Birou Regional de Informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea acestora. Solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/ informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, pe întreaga durată a apelului de proiecte, începând cu data deschiderii apelului până la data închiderii acestuia, astfel:

-La sediul Biroului Regional de Informare din Piatra Neamt, B-dul. Republicii, nr. 17, bl. A1

-Prin telefon, apelând numărul 0233.224.167

-Prin email, la adresa info@adrnordest.ro. Termenul de răspuns la solicitările electronice este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului <https://www.regionordest.ro/intrebari-frecvente>.

1.2 Abrevieri

AA	Autoritatea de Audit
ADR Nord-Est	Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
APL	Autoritate publică locală
BS	Bugetul de Stat
CE/COM	Comisia Europeană
CF	Cerere de finanțare
DNSH	Principiul de a nu „prejudicia în mod semnificativ” (do no significant harm)
ETF	Evaluarea tehnică și financiară
EUR	Euro
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FS	Fonduri Structurale
HG	Hotărâre de Guvern
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
OCPI	Oficiu de cadastru și publicitate imobiliară
ODD	Obiectivele pentru dezvoltare durabilă
OS	Obiectiv specific
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
O	Oras
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
POR	Programul Operațional Regional
PR Nord-Est	Programul Regional Nord-Est
PT	Proiect tehnic
Regiunea NE	Regiunea de Dezvoltare Nord-Est
SF	Studiu de fezabilitate
SDT	Strategie Integrată de Dezvoltare Teritorială 2021-2027
SM	State Membre
SMIS	Sistem unic de management al informației
SUERD	Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării
UAT	Unitate administrativ teritorială
UE	Uniunea Europeană
ZUF	Zona urbană funcțională

1.3 Glosar

Achiziții publice verzi - Achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări cu un impact de mediu redus de-a lungul întregului ciclu de viață al acestora, față de alte bunuri, servicii și lucrări cu aceeași funcție principală.

Activitate de bază în cadrul unui proiect - Activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către

autoritatea de management/ organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare al proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

(i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;

(ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul Solicitantului;

(iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului;

(iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

Activitate economică reprezintă orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii și lucrări pe o piață;

Ajutoare/ ajutor de stat înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la art. 107, alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), respectiv să implice transferul de resurse de stat, să se materializeze într-un avantaj economic de care întreprinderea nu ar fi beneficiat în mod normal, să fie selectiv și să aibă un efect potențial asupra concurenței și comerțului între Statele Membre;

Cererea de finanțare - document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+;

Contractul de finanțare actul juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management, și beneficiar, astfel cum este definit la art. 2 pct. 9 din Regulamentul (UE) 2021/1060, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor;

Data lansare apel de proiecte - Data de la care solicitanții pot depune cereri de finanțare în cadrul apelului de proiecte deschis în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către autoritatea de management.

Grădină - teren cultivat cu flori, copaci și arbuști ornamentali care este folosit pentru agrement și recreere, fiind deschis publicului;

Hotel pentru albine – habitat care oferă un adăpost pentru refugiu și înmulțire pentru albine solitare și bondari, care are ca scop principal, adăpostirea albinelor și a bondarilor care fac polenizarea plantelor.

Imobil - este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare, prin care se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic;

Indicatori de etapă - Repere cantitative, valorice, sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau sub-activități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară pre-stabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

MySMIS2021/SMIS2021+ reprezintă sistemul informatic prin care potențialii beneficiari din Regiune vor putea solicita finanțare europeană pentru perioada de programare 2021-2027;

Plan de monitorizare a proiectului - Plan inclus în contractul de finanțare, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului, modul de verificare al acestora, precum și țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului.

Prag de calitate - Prag minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile.

Programul Regional Nord-Est reprezintă un document strategic de programare elaborat de ADR Nord- Est și aprobat de Comisia Europeană, care își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, pentru asigurarea unei dezvoltări sustenabile a regiunii;

Proiectul tehnic de execuție constituie documentația prin care proiectantul dezvoltă, detaliază și, după caz, optimizează, prin propuneri tehnice, scenariul/ opțiunea aprobat(ă) în cadrul studiului de fezabilitate/ documentației de avizare a lucrărilor de intervenții; componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, la faza de proiectare - proiect tehnic de execuție, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a Autorizației de construire/desființare, în conformitate cu HG 907/2016;

Parc - spațiu verde, cu suprafața de minimum un hectar, format dintr-un cadru vegetal specific și din zone construite, cuprinzând dotări și echipări destinate activităților cultural-educative, sportive sau recreative pentru populație;

Pădure de agrement - pădure sau zonă împădurită în care se realizează diferite lucrări în vederea creării unui cadru adecvat petrecerii timpului liber.

Pădure-parc: reprezintă o zonă forestieră care este amenajată și gestionată într-un mod specific pentru a satisface nevoile recreative ale oamenilor, conservând în același timp elementele naturale și funcțiile ecologice ale unei păduri. Scopul principal al unei păduri-parc este de a oferi un mediu plăcut și sigur pentru recreere și activități în aer liber, cum ar fi drumeții, ciclism, alergare, picnic etc, în timp ce se păstrează valorile naturale ale pădurii.

Pășune pentru albine – suprafața de teren cultivată cu plante sălbatice, tufișuri și/ sau copaci care furnizează albinelor nectar și/ sau polen, plante care înfloresc în etape succesive. Aceste pășuni pot fi plantate cu plante anuale, plante perene, diverși arbuști și copaci cu flori sau orice amestec de mai sus.

Registrul local al spațiilor verzi - sistem informațional care cuprinde datele tehnice ale tuturor spațiilor verzi conform indicilor de calitate și cantitate (Art. 17, Legea 24/ 2007 republicată).

Spații verzi – în conformitate cu Art. 3, Legea 24/ 2007 republicată, **spațiile verzi** se compun din următoarele tipuri de terenuri din intravilanul localităților:

- a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri și/ sau grădini;
- b) spații verzi publice de folosință specializată:
 1. grădini botanice și zoologice, muzee în aer liber, parcuri expoziționale, zone ambientale și de agrement pentru animalele dresate în spectacolele de circ;
 2. cele aferente dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, instituții, edificii de cult, cimitire;
 3. baze sau parcuri sportive pentru practicarea sportului de performanță;
- c) spații verzi pentru agrement: baze de agrement, poli de agrement, complexuri și baze sportive;
- d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă;
- e) culoare de protecție față de infrastructura tehnică;
- f) păduri de agrement.
- g) pepiniere și sere.

Unitatea administrativ-teritorială este definită conform Ordonanței de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

2 ELEMENTE DE CONTEXT

2.1 Informații generale program

Programul Regional pentru Regiunea Nord-Est 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, **protecția naturii și a biodiversității**, infrastructura educațională, turism și cultură/ patrimoniu cultural.

Programul Regional Nord-Est este unul dintre programele aferente Acordului de parteneriat nr. 2021RO16FFPA001, prin care se pot accesa fonduri europene aferente Politicii de Coeziune provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Programul a fost aprobat prin decizia Comisiei Europene nr. C(2022) 7637 din 21.10.2022.

2.2 Prioritate/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific

Obiectivul de politică	<i>2. O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor precum și a unei mobilități urbane durabile</i>
Prioritatea 3	<i>O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul</i>
Obiectiv specific:	<i>RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</i>
Operațiunea	<i>Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și care oferă servicii de tip ecosistem (menținerea temperaturilor scăzute, îmbunătățirea calității aerului, retenția apelor pluviale, etc.)</i>

Obiectivul specific al acestei priorități este reprezentat de sprijinirea investițiilor care propun **intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare**, principalul rezultat preconizat constituindu-l creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și reducerea tuturor formelor de poluare.

2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Reglementări europene

- **Regulamentul (UE) 1058/2021** al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- **Regulamentul (UE) 1060/2021** al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 852/2020** al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088;
- **Comunicarea Comisiei C(2021) 1054** final din 12 februarie 2021. Orientări tehnice privind aplicarea principiului de "a nu prejudicial în mod semnificativ" în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență;
- **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene** (2012/C 326/02);
- **Directiva (UE) 54/2006** a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă;

- **Directiva (UE) 113/2004** a Consiliului din 13 decembrie 2004 de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;
- **Directiva (UE) 79/7** a Consiliului din 19 decembrie 1978 privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale;
- **Directiva UE 2000/78/CE** din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- **Directiva (CE) nr. 54 din 5 iulie 2014** privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor;
- **Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități** adoptată la 13 decembrie 2006 de către Adunarea Generală a ONU;
- **Directiva (UE) 882/2019** a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor;
- **Directiva (UE) 43/2000 a Consiliului din 29 iunie 2000**, cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică;
- **Comunicarea Comisiei C(2021) 373/1 16 septembrie 2021**. Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027;
- **REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2139 AL COMISIEI din 4 iunie 2021** de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;

Reglementări naționale:

- **Ordonanță de Urgență nr. 66/ 2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Urgență nr. 77/ 2014** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/ 1996, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/ 2021** privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 829/ 2022** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/ 2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- **Hotărârea nr. 873 din 6 iulie 2022** pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- **Legea nr. 202/ 2002** privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 122/ 2020** privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 315/ 2004** privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr.448/ 2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Guvern nr.137/ 2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 490 din 6 aprilie 2022** pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027;
- **Ordonanța de Urgență Guvern nr. 61/ 2008** privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 493/ 2004** pentru aprobarea metodologiei privind monitorizarea monumentele istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial;
- **Ordin nr. 2.828 din 24 decembrie 2015** pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/ 2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare;
- **OUG nr. 171 publicat în M.O nr. 1193 din 12 decembrie 2022**, privind accelerarea implementării proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- **Ordonanță de urgență nr. 23/12.04.2023** privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- **ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 113 din 14 decembrie 2023** privind modificarea unor acte normative în domeniul fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

Documente programatice (Programe, Strategii, Planuri):

- Programul Regional Nord-Est 2021-2027;
- Planul de dezvoltare regională Nord-Est 2021-2027;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027;
- Strategia Uniunii Europene privind egalitatea de gen 2020-2025: O Uniune a egalității;
- Strategia Uniunii Europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2030: O Uniune a egalității;
- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă;
- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Pilonul European al Drepturilor Sociale;
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;

Reglementari tehnice naționale specifice

- Legea nr. 46/2008 republicata la 12.08.2015 - Codul Silvic
- Legea 24/ 2007 (actualizata 19.10.2014) privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților

- ORDIN nr. 1.466 din 17 mai 2010 pentru modificarea Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1.549/2008 privind aprobarea Normelor tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi
- Hotărârea Guvernului nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/ proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice

3 ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1 Tipul de apel

Prin prezentul ghid al solicitantului se lansează apelul de proiecte cu numărul PR/NE/2024/3/RSO2.7/1/Spații verzi Orase, de tip de tip competitiv cu depunere continuă a documentațiilor de finanțare, cu termen de închidere a apelului. Acest apel se adresează oraselor și zonelor urbane funcționale aferente acestora (dacă este cazul), din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, prezentate în Anexa la Legea nr. 315/ 2004 privind dezvoltarea regională în România, respectiv din județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

3.2 Forma de sprijin (granturi, instrumente financiare, premii)

Forma de sprijin acordat în cadrul apelului de proiecte aferent acestui apel o reprezintă grantul, în conformitate cu prevederile PR Nord-Est și a regulamentelor UE 1060/2021 și 1046/2018.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară orientativă pentru acest apel de proiecte este de **12.315.317 euro** (FEDR+ contribuție națională), din care **10.468.019 euro** din FEDR și **1.847.298 euro** contribuție națională (buget de stat+buget local).

Pentru transformarea din euro în lei a alocării în aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ este utilizat cursul inforeuro din luna publicării ghidului, respectiv luna 2024, 1 euro = lei.

Atenție!

Alocarea menționată mai sus poate fi diminuată în scopul finanțării proiectelor etapizate, în conformitate cu legislația în vigoare privind închiderea Programului Operațional Regional 2014-2020.

3.4 Rata de cofinanțare

În cadrul apelului de proiecte PR/NE/2024/3/RSO2.7/1/Spații verzi Orase pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare, se vor lua în calcul următoarele rate de cofinanțare:

- Rata de cofinanțare acordată prin Fondul European de Dezvoltare Regională este de maximum **85%** din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului, iar rata de cofinanțare din bugetul de stat reprezintă maximum **13%** din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului.
- Pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel de proiecte, cofinanțarea din partea solicitantului este de minimum **2%** din valoarea cheltuielilor eligibile.

3.5 Zona geografică vizată de proiect

Proiectele finanțate în cadrul acestui apel vor fi implementate în mediul urban și/ sau în zona de intervenție definită în cadrul documentelor strategice – SDT/ SDL - ale solicitantului de finanțare, din Regiunea Nord-Est.

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Având în vedere **domeniul de intervenție** aferent Priorității de investiție 3 din Programul Regional Nord-Est 2021-2027¹, preluat din Anexa I a *Regulamentului (UE) nr. 1060/2021*², activitățile sprijinite prin Prioritatea de investiție 3, operațiunea **Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și care oferă servicii de tip ecosistem**, sunt în corespondență cu codul de intervenție aferent³, respectiv: *Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră - Codul de intervenție 079*.

Toate intervențiile de pe acest obiectiv specific vor promova/ prioritiza soluțiile bazate pe natură, pentru gestionarea și utilizarea durabilă a naturii astfel făcând față provocărilor climatice, ecologice și sociale.

Un aspect important în cadrul acestui apel de proiecte este orientarea investițiilor către soluțiile bazate pe natură (NBS – Nature-Based Solution) – soluții care sunt inspirate și susținute de natură, care sunt eficiente din punct de vedere al costurilor, oferă simultan beneficii de mediu, sociale și economice și ajută la creșterea rezilienței.

Soluțiile bazate pe natură abordează provocările sociale prin protecția, managementul durabil, dar și restaurarea ecosistemelor naturale și a celor modificate din diverse cauze și sunt susținute de beneficii ulterioare care provin din dezvoltarea unor ecosisteme sănătoase. Aceste soluții vizează provocări majore precum schimbările climatice, reducerea riscului de dezastre, securitatea alimentară și a apei, refacerea/ creșterea biodiversității și sănătatea umană și sunt esențiale pentru dezvoltarea economică durabilă. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d7d496b5-ad4e-11eb-9767-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-206665393>

În cadrul acestui apel, vor fi prioritizate proiectele în a căror documentație de finanțare se regăsesc elemente care să demonstreze utilizarea soluțiilor bazate pe natură (Nature-based solutions – NBS) **care conduc în mod direct la protejarea/ refacerea biodiversității în zonele urbane**.

A: Exemple de soluții bazate pe natură **care conduc în mod direct la protejarea/ refacerea biodiversității în zonele urbane**:

1. Măsuri concrete de protejare a speciilor rare sau pe cale de dispariție
2. Crearea de hoteluri și pasuni pentru albine – conduc la creșterea numărului polenizatorilor (în UE, polenizarea prin insecte are o valoare economică de 15 miliarde EUR pe an)
3. Interzicerea pesticidelor chimice în zonele urbane (introducerea altor soluții pentru eliminarea plantelor invazive)
4. Reducerea folosirii fertilizatorilor în zonele verzi urbane
5. Măsuri concrete de combatere a speciilor alogene invazive și înlocuirea acestora cu specii autohtone (În fiecare an, în UE, speciile alogene invazive provoacă daune în valoare de aproximativ 12,5 miliarde EUR)
6. Creșterea diversității plantelor urbane (inclusiv gestionarea și protejarea speciilor spontane)
7. Crearea de acoperisuri, ziduri și pereți verzi

¹ A se vedea Programul Regional Nord-Est 2021-2027, Prioritatea 3, RSO 2.7, Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniul de intervenție;

² REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

³ În cadrul cererii de finanțare completate în MySMIS2021 se vor stabili cheltuielile aferente fiecărui cod;

8. Măsurile concrete de conștientizare a populației cu privire la biodiversitate și consecințele diminuării acesteia
9. Realizarea unei zone ferite de intervenția oamenilor

B: Exemple de soluții bazate pe natură, **complementare celor care conduc în mod direct la protejarea/ refacerea biodiversității în zonele urbane :**

1. creșterea densității vegetației în zonele poluate ale orașelor,
2. crearea unor rețele de spații verzi conectate prin coridoare verzi în care se utilizează doar mijloace de transport ecologice (zone pietonale, piste de biciclete),
3. amenajare alei cu structură non-invazivă (materiale ecologice),
4. mobilier urban verde și/ sau din materiale prietenoase cu mediul (bancă, cosuri de gunoi, jardiniere stradale cu plante),
5. culoare de vegetație în lungul arterelor de circulație,
6. managementul apei meteorice aproape de locul unde cade și folosirea acesteia ca resursă, etc.

3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul țintă este constituit din populația localităților urbane, la nivel de UAT (incluzând și localitățile din zona funcțională urbană, dacă este cazul).

3.8 Indicatori

În vederea cuantificării indicatorilor din prezenta secțiune, se va avea în vedere ghidul pentru monitorizarea indicatorilor Programului Regional Nord-Est 2021-2027, care poate fi accesat la următoarea adresă: <https://www.regionordest.ro/documente-suport/>

Indicatorii vor face obiectul monitorizării implementării și performanței investițiilor propuse prin proiect, iar neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială a acestora ar putea conduce la recuperarea finanțării proporțional cu gradul de neîndeplinire, în conformitate cu prevederile OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare.

NOTĂ(*): Nu se accepta identificarea și cuantificarea în cadrul cererii de finanțare a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul secțiunii 3.8

3.8.1 Indicator de realizare:

- ✓ RCO36 Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice (hectare)

3.8.2 Indicatori de rezultat:

- ✓ RCR95 Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite (număr persoane)

3.8.3 Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul):

Nu se aplică prezentului apel.

3.9 Rezultate așteptate

În cadrul fiecărei cereri de finanțare se vor menționa rezultatele aplicabile, ca urmare a realizării investiției, în strânsă corelare cu obiectivul proiectului, după cum urmează:

- ✓ *Suprafață spații verzi create/ modernizate/ reabilitate/ extinse (mp)*
- ✓ *Suprafață păduri-parc amenajate/ extinse/ modernizate (mp)*

Se va prezenta valoarea la începutul implementării proiectului și valoarea estimată la finalul implementării proiectului, pentru fiecare rezultat așteptat.

Rezultatele așteptate trebuie să fie realiste, realizabile, măsurabile și în concordanță cu indicatorii și obiectivele specifice ale proiectului.

3.10 Operațiuni de importanță strategică

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.11 Investiții teritoriale integrate

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.12 Dezvoltare locală sub responsabilitatea comunității

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.13 Reguli privind ajutorul de stat

Activitățile propuse pentru finanțare nu trebuie să intre sub incidența ajutorului de stat. Finanțarea acordată de Autoritatea de Management în cadrul prezentului Ghid nu trebuie să intre sub incidența ajutorului de stat.

Articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) stabilește o interdicție generală în sarcina statelor membre de a pune în aplicare măsuri de ajutor care întrunesc cumulativ următoarele criterii:

1. sunt acordate de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
2. sunt acordate în mod selectiv;
3. sunt acordate întreprinderilor;
4. asigură un avantaj economic întreprinderilor;
5. distorsionează concurența;
6. afectează comerțul cu statele membre ale Uniunii Europene.

Dacă măsurile de ajutor denaturează concurența și afectează comerțul intracomunitar, acestea nu sunt compatibile cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună. Comisia a definit unele excepții și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (exceptate) de obligația notificării prealabile.

Analiza ajutorului de stat trebuie realizată la nivelul proprietarului infrastructurii, a utilizatorului infrastructurii și a executantului lucrărilor.

Elementele de ajutor de stat sunt excluse, la nivelul proprietarului infrastructurii, atunci când nu sunt îndeplinite cumulativ criteriile anterior menționate.

La nivelul utilizatorului infrastructurii, se consideră că investițiile pentru care se acordă sprijin prin prezentul apel nu implică elemente de ajutor de stat atâta timp cât spațiile/ bunurile/ facilitățile finanțate sunt destinate utilizării publice.

Activitățile propuse în cadrul proiectului nu trebuie să fie realizate în vederea desfășurării de activități economice, în scopul obținerii de venituri, prin cedarea folosinței oricăruia dintre

obiecte/ bunuri către o terță parte în perioada de implementare și de durabilitate. Nu sunt eligibile proiectele în care se propune amplasarea de construcții/ spații/ bunuri/ alte facilități în cadrul cărora se desfășoară activități economice.

Solicitantul de finanțare trebuie să asigure accesul gratuit al populației la spațiile/ bunurile/ facilitățile care fac obiectul proiectului pe toată perioada de implementare și de durabilitate a contractului de finanțare.

La nivelul execuției lucrărilor, este înlăturat ajutorul de stat la nivelul constructorului dacă selecția executantului este realizată în baza unei proceduri competitive.

Proiectele care vizează investiții/activități care intră sub incidența regulilor ajutorului de stat vor fi respinse de la finanțare, chiar dacă acestea sunt încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile.

3.14 Reguli privind instrumentele financiare

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Intervențiile contribuie la implementarea SUERD, aria prioritara biodiversitate, peisaje, calitatea aerului și solului. Totodată, se asigură sinergii cu acțiunile prevăzute în Programele Operaționale RO-UA, RO- MD , HUSKROUA, prin prioritățile "Concentrare transfrontalieră asupra mediului" (RO-UA), "Comunități verzi" (RO-MD), respectiv "O regiune de frontieră rezistentă și ecologică".

3.16 Principii orizontale

Conform articolului 9 al Regulamentului (UE) 1060/2021, pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, pe perioada de implementare și durabilitate a proiectelor, atât solicitanții/ beneficiarii cât și AM PR Nord-Est vor aplica, vor verifica și se vor asigura de respectarea principiilor legate de egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitatea persoanelor cu dizabilități conform legislației naționale și europene în vigoare, în conformitate cu prevederile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de principiul dezvoltării durabile și de politica Uniunii în domeniul mediului în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE, precum și cu principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în concordanță cu Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului european și al Consiliului.

În îndeplinirea obligațiilor legale, se vor avea în vedere inclusiv prevederile secțiunilor 3.17 și 3.19 din ghidul solicitantului.

3.17 Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În pregătirea cererilor de finanțare, la depunerea proiectelor, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și pe întreaga durată de implementare, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare în domeniul protecției mediului, la nivel național și european, inclusiv modificările intervenite pe parcursul procesului de evaluare sau contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării ghidurilor de finanțare.

Solicitantul are obligația de a respecta prevederile Legii nr. 292/2018 privind *evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului* și ale Ordinului nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil *etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului*. În urma parcurgerii procedurii de reglementare solicitantul va obține actul de reglementare pentru proiectul ce va fi depus (Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau Clasarea notificării).

Principiul DNSH trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru de facilitare a investițiilor durabile (Regulamentul privind Taxonomia), care definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” a următoarelor șase obiective de mediu:

- atenuarea schimbărilor climatice
- adaptarea la schimbările climatice
- utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;
- tranziția către o economie circulară;
- prevenirea și controlul poluării;
- protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

În vederea respectării principiului DNSH, în formularul Cererii de finanțare, Secțiunea „*Principii orizontale – Principiul DNSH*” se vor specifica măsurile de atenuare a impactului asupra obiectivului de mediu “*Tranziția către o economie circulară*”. Pentru respectarea celorlalte obiective de mediu, solicitantul va trebui să obțină documentul de reglementare de la autoritatea de mediu.

Solicitantul va asigura *imunizarea la schimbările climatice a investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani*, în procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a contractului de finanțare. Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice reprezintă un proces care integrează măsuri de atenuare a schimbărilor climatice (*Neutralitate climatică*) și de adaptare (*Reziliența la schimbările climatice*) la acestea în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

În cererea de finanțare, în secțiunea „*Principii orizontale – Imunizarea la schimbările climatice*”, solicitantul va descrie modul în care va asigura imunizarea infrastructurii, prin acțiuni și/ sau măsuri pe baza metodologiei prevăzute în *Comunicarea Comisiei 373/ 2021 – Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021 - 2027*. Dacă în urma analizei va rezulta necesitatea unor măsuri de atenuare și adaptare, acestea se vor regăsi în proiectul tehnic.

Atât pentru principiul DNSH, cât și pentru imunizarea infrastructurii la schimbările climatice, solicitantul va avea în vedere, în funcție de faza documentației tehnice anexate la cererea de finanțare:

- Pentru documentație faza Proiect tehnic - *Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH*, 10 DNSH – P3 – Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane cat si Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>

- Pentru documentație faza SF/ DALI - *Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH* faza SF/ DALI, și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

Solicitanții sunt încurajați să integreze aspectele de mediu în elaborarea și implementarea proiectelor, prin identificarea de soluții Eco, achiziții publice verzi și responsabile social. Se recomandă utilizarea de materiale de construcții certificate Eco Label. Se recomandă realizarea preponderentă a achizițiilor verzi pentru echipamente și dotări.

Conform *Avizului de Mediu nr. 83/23.03.2022* emis de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027, beneficiarii finanțării prin PR Nord-Est au obligația să urmărească și să respecte aplicarea măsurilor generale, specifice și a celorlalte condiții detaliate în cadrul avizului.

Solicitantul va avea în vedere *Avizul de mediu*, precum și *versiunea integrală a Raportului de Mediu*, disponibile pe pagina web Regio Nord-Est, Secțiunea Documente suport (<https://regionordest.ro/documente-suport>).

3.18 Caracterul durabil al proiectului

În conformitate cu articolul 65 din Regulamentul (UE) 1060/2021, **pe o perioadă de cinci ani** de la efectuarea plății finale către beneficiar, solicitanții ale căror proiecte conțin investiții în infrastructura sau investiții productive, trebuie **sa nu:**

- (a) înceteze activitatea productivă sau sa o transfere în afara regiunii în care a primit sprijin;
- (b) realizeze o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- (c) realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, al muncii și al achizițiilor publice.

3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, gen, incluziunea și nediscriminarea

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Solicitantul va declara în **Declarația unica** că va respecta obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională aplicabilă în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse gen, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Pentru stabilirea abordării optime în respectarea acestor principii, se recomandă utilizarea:

- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități⁴ inclusiv Ghidul privind reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă pentru perioada 2021-2027, realizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, unde la anexele 3 și 4 este listată legislația relevantă.
- Carta Drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene (2016/C 202/02) inclusiv Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT>.

Informații detaliate despre cadrul strategic, conceptual și prevederile legale de la nivel național și comunitar, se regăsesc în **Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027**, disponibil pe pagina

⁴ Disponibil la adresa : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32010D0048&qid=1679648361288>

web Regio Nord-Est, secțiunea **Documente suport** (<https://regionordest.ro/documente-suport>).

Totodată, o serie de posibile măsuri pot viza colectarea de date privind distribuția persoanelor cu dizabilități și persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului și după caz, din grupul țintă (sondaj de opinie, etc.)

Beneficiarii vor lua măsuri ca infrastructura verde creată, amenajată, extinsă să fie accesibilă întregii populații, incluzând toate categoriile vulnerabile, asigurându-se măsuri speciale de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități, cum ar fi: mobilierul urban ecologic și locurile de odihnă să fie ușor de detectat de către persoanele cu capacități diminuate de vedere, să existe toalete ecologice adaptate, etc.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și alte acțiuni suplimentare (dacă este cazul).

3.20 Teme secundare

Nu se aplica prezentului apel.

3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Beneficiarii sunt responsabili pentru implementarea activităților de comunicare și vizibilitate în legătură cu asistența financiară nerambursabilă obținută prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027, în conformitate cu cele declarate în cererea de finanțare și cu prevederile Art. 50 și Anexei IX din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune.

În realizarea măsurilor de comunicare și vizibilitate, beneficiarii vor avea în vedere prevederile Ghidului de identitate vizuală 2021 - 2027 aprobat prin Ordinul Ministrului Investițiilor și Proiectelor Europene nr. 5744/2023 și a Manualului de Identitate Vizuală pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027 care poate fi accesat la următoarea adresă: <https://regionordest.ro/identitate-vizuala/>.

În cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile privind asigurarea măsurilor de comunicare și vizibilitate ce îi revin, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, valoarea nerambursabilă a proiectului fiind redusă cu până la 3%.

4 INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte:

4.2 Perioada de pregătire a proiectelor

Nu se aplica prezentului apel.

4.3 Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte:, ora;

4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte:, ora

4.4 Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel, proiectele și documentele aferente (atât cele de la depunere cât și cele ulterioare) se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MySMIS2021/SMIS2021+ disponibilă la adresa web <https://mysmis2021.gov.ro/>.

Data și ora depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii aplicației prin sistemul electronic MySMIS2021/ SMIS2021+.

Proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul secțiunii 4.3 a prezentului document.

Cererea de finanțare respinsă într-una din etapele procesului de evaluare și contractare se poate redepune în cadrul aceluiași apel, considerându-se proiect nou depus.

Pentru informarea corectă a potențialilor solicitanți, AM PR Nord-Est va publica situația proiectelor depuse și gradul de acoperire a alocării financiare disponibile.

Se vor depune cererile de finanțare împreună cu documentațiile tehnice la faza SF/ DALI sau PT și cu toate anexele prevăzute în cadrul prezentului ghid, proiectele parcurgând procesul de evaluare și contractare.

Proiectele trebuie să facă parte dintr-o Strategie de Dezvoltare Locală/ Teritorială elaborată la nivelul autorităților publice locale/ Z.U.F.

Cererile de finanțare și documentele anexă depuse prin sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, vor fi încărcate sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al solicitantului/ liderului de parteneriat sau a persoanei împuternicite de către acesta, dacă este cazul. În acest sens, se vor vedea clarificările din secțiunea 7.4, punctul 1 și cele din secțiunea 7.6 privind *Împuternicirea pentru semnarea electronică extinsă a Cererii de finanțare și a anexelor la cererea de finanțare (după caz)*, din prezentul ghid.

Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarațiile reprezentanților legali ai partenerilor vor fi semnate de către aceștia și se vor transmite sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al liderului de parteneriat/ partenerului sau a persoanei împuternicite de către acesta, dacă este cazul.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat documentele anexă ale partenerului pot fi încărcate în sistemul MySMIS2021/SMIS2021+ fie de către reprezentantul legal al liderului de parteneriat sau de persoana împuternicita de către acesta, fie de către reprezentantul legal al partenerului sau persoana împuternicita de către acesta.

5 CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare depusă (inclusiv anexele la aceasta) face obiectul verificării, pe baza criteriilor enumerate în continuare și incluse în grilele anexate la prezentul ghid.

Prin cumulul condițiilor de eligibilitate menționate mai jos, AM PR Nord-Est se asigură inclusiv de respectarea prevederilor art. 73 din Regulamentul 1060/ 2021.

Toate criteriile de eligibilitate menționate în prezentul ghid se verifică doar pentru activitățile eligibile prevăzute în proiect, iar realizarea activităților ne-eligibile se află în răspunderea solicitantului, acesta urmând a se asigura de respectarea legislației în vigoare pentru realizarea lor. Se va avea în vedere faptul că, în situația în care obiectivele proiectului nu vor fi atinse, finanțarea acordată poate fi recuperată în conformitate cu prevederile din contractul de finanțare.

Condițiile de eligibilitate a activităților sprijinite în cadrul Priorității 3 vor fi respectate pe întreaga perioadă de la depunerea cererii de finanțare pe parcursul procesului de evaluare și contractare, precum și pe parcursul implementării proiectului și în perioada de durabilitate a contractului de finanțare exceptând următoarele:

1. Prevederile criteriului cu privire la valoarea minimă nerambursabilă a investiției vor fi respectate doar pe perioada de la depunerea cererii de finanțare și până la semnarea contractului de finanțare. Scăderea valorii eligibile a proiectului ca urmare a încheierii contractelor de achiziții publice nu va conduce la rezilierea contractului de finanțare.
2. Limitele procentuale (altele decât cele aferente cheltuielilor indirecte, dacă este cazul) menționate în cadrul ghidului și a anexelor la acesta, pentru anumite subcategorii de cheltuieli, se vor aplica la valoarea cheltuielilor incluse în bugetul proiectului la data semnării contractului de finanțare. Scăderea valorii eligibile a proiectului ca urmare a încheierii contractelor de achiziții publice nu va conduce la revizuirea valorilor aferente procentelor mai sus menționate stabilite la momentul semnării contractului de finanțare.

5.1 Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1 Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Cerința 1 - Solicitanții de finanțare eligibili ai proiectelor depuse în cadrul Priorității 3 sunt reprezentați de autorități publice locale – ORAȘE din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, în conformitate cu mențiunile secțiunii 5.1.2. și 5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili.

Cerința 2 - Solicitantul și/ sau reprezentantul său legal, inclusiv partenerul și/ sau reprezentantul său legal, dacă este cazul, nu se încadrează în următoarele situații de excludere prezentate în Declarația Unică (Anexa 3 la ghidul specific) :

- A. Solicitantul nu se află într-una din următoarele situații:
- a) în stare de faliment/ insolvență sau obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii, și-a suspendat activitatea economică

sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;

b) face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a);

c) în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/ 2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

d) să fi fost găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei fraude/ infracțiuni referitoare la obinerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

B. Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept, pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se afla într-una din situațiile de mai jos:

a) în situația de a induce în eroare Autoritatea de Management, sau comisiile de verificare, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Nord-Est.

b) în situația de a încerca/ de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de verificare sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de verificare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Nord-Est.

c) să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

C. Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:

a) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:

✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR Nord-Est și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.

✓ a contestat în instanță notificările/ procesele verbale/ notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.

b) (la momentul etapei de contractare) să fi achitat obligațiile de plată nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget) către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în quantumul stabilit de legislația în vigoare.

c) Deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Cerința 3 - Solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze cel puțin unul din următoarele drepturi asupra imobilului/ imobilelor și asupra altor bunuri mobile și/ sau imobile necesare, după caz, ce fac obiectul proiectului:

- a) Dreptul de proprietate publică/ privată;**
- b) Dreptul de administrare;**

Din documentele privind drepturile reale asupra obiectelor de investiție trebuie să reiasă faptul că dreptul respectiv este menținut pe toată perioada de implementare și durabilitate a investiției și imobilul este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului.

Solicitantul trebuie să dețină unul din drepturile menționate mai sus asupra obiectelor de investiție propuse prin proiect și să demonstreze că acestea nu sunt afectate de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului.

Bunurile imobile care fac obiectul proiectului propus prin prezenta cerere de finanțare, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- să fie libere de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului
- să nu facă obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat
- să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești.
- să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun

Pentru aceste proiecte nu sunt acceptate alte drepturi asupra infrastructurii imobilului sau un contract de închiriere/comodat/cesiune, etc.

Astfel, pentru demonstrarea drepturilor menționate mai sus, solicitantul va depune documentele justificative menționate la secțiunea 7.6.

Nu se acceptă înscrierea provizorie a drepturilor de proprietate menționate în cadrul acestei secțiuni.

Cu referire la condițiile de mai sus, nu vor conduce la respingerea proiectului din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul, etc).

De asemenea, în cadrul acestui apel de proiecte, nu se consideră sarcină sau interdicție care afectează implementarea proiectului și care să conducă la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare: închirierea/ darea în folosință gratuită/ concesiunea a unor parti din terenul aferent proiectului, cu condiția ca respectivele limite ale dreptului de proprietate să nu fie incompatibile cu realizarea activităților/ implementarea proiectului.

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PR Nord-Est în cadrul etapelor de evaluare, selecție și contractare a proiectului.

Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipoteca etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PR Nord-Est incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Nord-Est 2021-2027. Aceste elemente constituie clauze de reziliere a contractelor de finanțare.

⚠️ Atenție!!!

Nu sunt eligibile imobilele care au mențiunea "Imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă din cauza lipsei planului parcellar" sau "Imobil înregistrat în planul cadastral fără formă și localizare corectă" în documentele cadastrale.

Documentele trebuie să fie cuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul Cererii de finanțare, a documentației tehnico-economice cu privire la identificarea investiției.

Cerința 4 - Solicitantul asigură contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile (minimum 2% din valoarea cheltuielilor eligibile), acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, precum și cele pentru buna funcționare a acestuia în perioada de durabilitate.

5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitanții de finanțare eligibili ai proiectelor depuse în cadrul acestui apel de proiecte sunt reprezentați de Unități Administrativ-Teritoriale - Orase din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, definite conform Legii nr. 215/ 2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/ 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată.

5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili

✓ Unitatea administrativ-teritorială județ/ oraș/ municipiu/ comună din zona urbană funcțională (Z.U.F)

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Liderul parteneriatului va fi UAT-ul Oras.

Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor. Liderul parteneriatului va fi indicat clar în toate documentele aferente proiectului.

În scopul constituirii parteneriatelor se încheie un **Acord de parteneriat**, încheiat în scopul implementării proiectului (Anexa 8 la prezentul ghid).

Acordul de parteneriat va stabili modalitatea de participare la co-finanțarea proiectului, atât pentru cheltuielile eligibile, cât și pentru cele neeligibile, modalitatea de cooperare între parteneri, atât în timpul cât și ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție. Partenerii vor respecta întru totul legislația specifică și pe cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilitatii.

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică și partenerului, după cum este indicat în cadrul acestui capitol.

5.2 Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Cerința 5 - Proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică, pentru aceleași costuri aferente aceluiași activități eligibile, astfel:

- proiecte fără lucrări începute – 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare pentru același cost aferent aceluiași tip de activități (amenajare/ modernizare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului

sau

- proiecte cu lucrări începute - 5 ani înainte de data emiterii ordinului de începere a contractului de lucrări pentru același cost aferent aceluiași tip de activități (amenajare/ modernizare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură, nu s-a aflat în perioada de garanție pentru activitățile enumerate anterior și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului.

În caz că proiectul prezintă lucrări care nu se încadrează în prezenta condiție, cheltuielile aferente acelor lucrări vor fi considerate neeligibile.

Se va vedea **Declarația unică (Anexa 3 din cadrul ghidului solicitantului)**.

Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

Cerința 6 - Proiectul propus spre finanțare nu trebuie să fie încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR Nord-Est 2021-2027, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de către beneficiar (art. 63 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021)

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (de ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor, a fost semnat procesul-verbal de predare - primire a echipamentelor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Contractele de lucrări și de furnizare de echipamente trebuie să fi fost încheiate după data de 01.01.2021, în caz contrar cheltuielile aferente acestora sunt neeligibile.

5.2.2 Activități eligibile

Activitățile eligibile enumerate mai jos nu sunt limitative, alte activități de tipul celor de mai jos pot fi considerate eligibile dacă acestea contribuie la realizarea obiectivelor sprijinite prin Prioritatea 3, operațiunea „Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și care oferă servicii de tip ecosistem (menținerea temperaturilor scăzute, îmbunătățirea calității aerului, retenția apelor pluviale, etc.)” și dacă solicitantul justifică necesitatea derulării lor în scopul implementării în condiții optime a proiectului.

De asemenea, există posibilitatea ca un proiect să conțină inclusiv **activități neeligibile**, cheltuielile aferente acestora fiind considerate neeligibile.

Toate intervențiile de pe acest obiectiv specific vor promova/ prioritiza soluțiile bazate pe natură, pentru gestionarea și utilizarea durabilă a naturii în vederea adresării provocărilor climatice, ecologice și sociale.

Cerința 7 - Încadrarea proiectului și a activităților sale privind investițiile în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 3 și anume:

I. Măsuri pentru crearea, amenajarea, modernizarea și extinderea de spații verzi publice cu acces nelimitat – parcuri și/ sau grădini:

- a) acțiuni de curățare, toaletare, modelare și salubritate a terenurilor,
- b) demolare construcții situate pe terenurile supuse intervenției,
- c) plantare cu plante perene, arbori și arbuști, care se pretează zonei climatice,
- d) gazonare de suprafețe,
- e) amenajare de pășuni pentru albine (prin însămânțarea amestecurilor de semințe pentru diferite specii de plante perene) și hoteluri pentru albine
- f) construcția/ amenajarea de foișoare,
- g) construcția/ amenajarea de puncte de observare păsări,
- h) achiziționarea și montarea sistemelor de irigații
- i) construire/ amenajare alei cu structura non-invazivă (materiale ecologice).

II. Măsuri pentru amenajarea și modernizarea de păduri-parc. În conformitate cu prevederile Codului silvic - Legea nr. 46/2008 republicată la 12.08.2015 - Codul Silvic, Anexa nr. 1, Pct 4 în cadrul pădurilor-parc sunt permise doar următoarele activități:

- a) alei realizate din materiale ecologice, cu lățimea de maximum 2 m
- b) piste pentru biciclete (încadrate în categoria cheltuielilor conexe);
- c) bănci (din materiale prietenoase cu mediul) (încadrate în categoria cheltuielilor conexe);
- d) puncte de informare (încadrate în categoria cheltuielilor conexe);
- e) toalete ecologice (încadrate în categoria cheltuielilor conexe);
- f) construcții provizorii din lemn cu suprafața construită de maximum 15 mp, (încadrate în categoria cheltuielilor conexe);
- g) împăduriri cu specii care nu sunt din tipul natural fundamental în locul arborilor extrași.

Pădurile-parc se vor constitui la solicitarea proprietarului/ administratorului, în baza unor studii de specialitate, cu avizul Comisiei tehnice de avizare pentru silvicultură.

Amenajările necesare pentru realizarea pădurilor-parc nu fac obiectul scoaterii definitive/ ocupărilor temporare din fondul forestier și sunt permise numai în situația în care realizarea amenajărilor nu implică tăieri de arbori sau defrișări.

Atenție! În cazul pădurilor – parc, cheltuielile aferente activităților b) - f) se vor încadra în categoria cheltuielilor conexe.

III. Ca parte integrantă a operațiunilor de la punctele I și II de mai sus, în mod obligatoriu, proiectele vor avea prevăzute acțiuni de informare, consultare, conștientizare a grupurilor țintă privind viitoarele beneficii aduse de infrastructura verde asupra calității vieții și sănătății locuitorilor

IV. Ca parte integrantă a operațiunilor de la punctul I și II, pot fi vizate și acțiuni pentru implicarea comunității locale în procesele de conștientizare și utilizare a soluțiilor bazate pe natură prin schimburi de idei pentru a dezvolta viziunile și funcțiunile dorite pentru zona creată/ amenajată;

V. Măsurile conexe (în limita unui procent de maximum 15% din valoarea totală eligibilă a investiției de bază, respectiv a cheltuielilor aferente Cap. 1, Cap. 2, Cap. 4 (4.1, 4.2, 4.3 și 4.6) și Cap. 5 (5.1.1) din Devizul general (conform HG 907/2016)):

- a) investiții care sunt legate de accesibilitatea în spațiile verzi (amenajarea de poteci și trasee pentru biciclete doar în interiorul terenurilor pe care se propune a se realiza investiția) - soluții bazate pe natură,
- b) mobilier urban din materiale prietenoase cu mediul (bănci, coșuri de gunoi, suporturi biciclete)
- c) managementul informatizat al fondului de arbori aferent investiției
- d) spații pentru întreținere/ vestiare, scene, crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate (ex. zone speciale pentru sport, locuri de joacă pentru copii) doar în cadrul spațiilor verzi amenajate în cadrul proiectului
- e) puncte de informare
- f) toalete ecologice
- g) spații pentru activități culturale – artistice (teatre de vară), etc.

❖ Recomandăm ca activitățile proiectelor să promoveze principiile inovării sociale urmărind îmbunătățirea condițiilor de muncă, educația, dezvoltarea locală sau sănătatea, sau abordând probleme critice, cum ar fi sărăcia sau discriminarea.

❖ Pentru proiectele pentru care evaluarea tehnică și financiară s-a realizat în baza unei documentații tehnico-economice la faza PT, beneficiarul are obligația ca în cel mult trei luni de la data semnării contractului de finanțare să publice anunțul privind achiziția contractului de lucrări, conform Planului de monitorizare. În caz contrar, AM PR Nord-Est poate dispune rezilierea și recuperarea finanțării acordate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile și cu prevederile contractului de finanțare.

❖ Pentru proiectele pentru care evaluarea tehnică și financiară s-a realizat în baza unei documentații tehnico-economice la faza SF/DALI:

- a) Beneficiarii finanțării **au obligația** ca în termen de **maximum trei luni** de la intrarea în vigoare a contractului de finanțare să publice anunțul privind achiziția documentației tehnice pentru emiterea autorizației de construire și a proiectului tehnic.

b) Beneficiarii finanțării au **obligația transmiterii către AM PR Nord-Est a proiectului tehnic și a autorizației de construire** în termen de **maximum nouă luni** de la data semnării contractului de finanțare.

c) După finalizarea Grilei de analiza a conformității PT – anexa 6, beneficiarul finanțării va fi notificat și are obligația ca în **maximum o lună să lanseze achiziția lucrărilor de execuție sau să transmită ordinul de începere a lucrărilor** în cazul în care a fost achiziționată proiectarea împreună cu execuția lucrărilor.

În caz contrar, AM PR Nord-Est poate dispune rezilierea și recuperarea finanțării acordate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile și cu prevederile din contractul de finanțare.

5.2.3 Activitatea de bază

Activitatea de bază în cadrul unui proiect reprezintă activitatea sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- (i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- (ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul Solicitantului de la secțiunea 5.2.2;
- (iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului.

5.2.4 Activități neeligibile

Prin prezenta prioritate de investiții nu se vor finanța proiecte care cuprind activități de decontaminare chimică desfășurate pe terenul obiect al investiției. Astfel, dacă este cazul, activitățile de decontaminare chimică nu se vor include în buget nici măcar sub forma de cheltuieli neeligibile.

Astfel, sunt neeligibile proiectele care conțin următoarele activități:

- decontaminarea solului și a apei freatică la locul poluării, folosind, de exemplu, metode mecanice, chimice sau biologice;
- decontaminarea uzinelor sau a amplasamentelor industriale, inclusiv uzine nucleare și terenul aferent;
- decontaminarea și curățarea apelor de suprafață în urma poluării accidentale, de exemplu prin colectarea poluanților sau prin aplicarea de substanțe chimice;
- curățarea poluanților de pe sol și de pe suprafața apei, inclusiv zonele costiere;
- lucrări de îndepărtare a azbestului, vopselei pe bază de plumb și a altor materiale toxice.
- proiectele care propun diminuarea suprafețelor spațiilor verzi (Art. 5, Legea 24/ 2007 republicata)

5.3 Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- ✓ REGULAMENTUL (UE, Euratom) 2093/2020 AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027;
- ✓ REGULAMENTUL (UE) 1060/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ REGULAMENTUL (UE) 1058/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ✓ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă
- ✓ H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 23/12.04.2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023/ OMF5316/27.11.2023 privind aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor art.9 alin (1) și (2) din HG 873/2022.

Condițiile cumulative de eligibilitate a cheltuielilor:

- a. să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1.060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- b. să fie suportate de un beneficiar și plătite în cadrul implementării operațiunilor, între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2029” (art. 63 din Regulamentul UE 1060/2021, alin. (2);
- c. să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/ controlate/ auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 din HG 873/2022, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- d. să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/ controlate/ auditate, cu excepția

cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;

- e. să fie în conformitate cu prevederile programului;
- f. să fie în conformitate cu prevederile contractului/ deciziei de finanțare;
- g. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- h. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
- i. să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) nr. 1.060/2021, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022.

Particularități:

Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este eligibilă pentru operațiunile al căror cost total este mai mic de 5 000 000 EUR (inclusiv TVA), în conformitate cu prevederile articolului 64 din Regulamentul UE nr. 1060/2021, dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate și dacă nu este finanțată și din alte fonduri publice. Astfel, fiecare Solicitant care își include în bugetul proiectului TVA eligibilă, are obligația depunerii la Autoritatea de Management, la depunerea unei cereri de rambursare/plata, a unei declarații pe propria răspundere (Anexa 1 la Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023 / OMF5316/27.11.2023, respectiv Anexa 18 la Ghidul Solicitantului) din care să rezulte că TVA solicitată la rambursare/plata nu a fost și nu va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal.

5.3.2 Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

Detalierea plafoanelor maxime aferente cheltuielilor eligibile aplicabile acestui apel de proiecte, se regăsesc în Anexa 5 la prezentul ghid.

5.3.3 Categoriile de cheltuieli neeligibile

În cadrul acestui apel de proiecte sunt neeligibile:

✓ categoriile de cheltuieli prevăzute la art.10 din H.G.nr. 873/06.07.2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, printre care se includ și următoarele:

- cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
 - costuri privind relocarea potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
 - cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1.058 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
 - cheltuielile privind achiziția de dotări/echipamente/utilaje/mijloace de transport second-hand;
 - amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
 - cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite sau excluse de la finanțare prin ghidul solicitantului
- ✓ cheltuieli efectuate înainte de 01.01.2021 în conformitate cu prevederile art. 63 alin (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

- ✓ cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- ✓ cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate;
- ✓ contribuția în natură;
- ✓ cheltuieli aferente procurării de dotari, respectiv cheltuielile pentru procurarea de bunuri care intră în categoria mijloacelor fixe sau obiectelor de inventar, precum: mobilier, dotări cu mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, dotări de uz gospodăresc, dotări privind protecția muncii.
- ✓ cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport;
- ✓ cheltuieli care nu corespund particularităților/obiectivelor/activităților sprijinite aferente Priorității 3 a Programului Regional Nord-Est 2021-2027;
- ✓ Cheltuielile aferente capitolului 7, subcapitolul 7.1 din devizul general întocmit conform Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 - Cheltuieli aferente marjei de buget - 25% din 1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1;

Pentru evitarea dublei finanțări, nu pot fi considerate cheltuieli eligibile în categoria cheltuielilor indirecte, acele cheltuieli care au fost cuprinse în bugetul proiectului în categoria cheltuielilor directe.

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Costurile directe reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție sau cu respectivul proiect. Costurile directe pot include și alte categorii de cheltuieli eligibile decât cele cu investițiile care sunt direct legate de atingerea obiectivelor proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă.

Pentru proiectele depuse în cadrul acestei priorități, **costurile directe** includ costurile prevăzute în următoarele subcategorii:

- ✓ Sub-categoria - Cheltuieli cu achiziția imobilelor deja construite
- ✓ Sub-categoria - 1.1 Obținerea terenului
- ✓ Sub-categoria - 1.2 Amenajarea terenului
- ✓ Sub-categoria - 1.3 Cheltuieli cu amenajări pentru protecția mediului și aducerea terenului la starea inițială
- ✓ Sub-categoria - 1.4 Cheltuieli pentru relocarea/ protecția utilităților
- ✓ Sub-categoria - 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilitatilor necesare obiectivului investitiei
- ✓ Sub-categoria – 4.1 Construcții și instalații
- ✓ Sub-categoria - 4.2 Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

- ✓ Sub-categoria - 4.3 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj
- ✓ Sub-categoria - 4.6 Cheltuieli cu active necorporale
- ✓ Sub-categoria - 5.1.1 Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
- ✓ Sub-categoria - 5.1.2 Cheltuieli conexe organizării de șantier
- ✓ Sub-categoria - 5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute
- ✓ Sub-categoria - Cheltuieli conexe investiției de bază
- ✓ Sub-categoria – 7.2 Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț.

Costurile indirecte sunt toate acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe. Cuantumul acestora în cadrul bugetului proiectului se va stabili prin aplicarea **ratei forfetare de maximum 7%** asupra cheltuielilor directe eligibile, așa cum sunt descrise mai sus.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/ sume forfetare și rate forfetare

În cadrul acestui apel de proiecte, Autoritatea de Management PR Nord Est nu a prevăzut utilizarea altor opțiuni de costuri simplificate din categoria celor prevăzute la art. 53 alin. 1) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul UE nr. 1060/2021, în afară de rata forfetară prevăzută la secțiunea 5.3.4.

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

5.4 Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect

Cerința 8 - Valoarea nerambursabilă a proiectului este de minimum 200.000 euro și maximum 1.500.000 euro.

Cursul valutar la care se va calcula și verifica respectarea valorii minime este cursul înforeuro din luna publicării ghidului solicitantului, respectiv luna octombrie 2024: 1 euro = lei.

5.5 Cuantumul cofinanțării acordate

Contribuția programului (FEDR + BS) la finanțarea unei investiții în cadrul acestui apel de proiecte este de maximum 98% din valoarea totală eligibilă a investiției. Contribuția solicitantului la finanțarea investiției este de minimum 2% din valoarea totală eligibilă a investiției.

5.6 Durata proiectului

Cerința 9 - Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 31 decembrie 2029.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Cerința 10 - Proiectul respectă prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse și nediscriminării, egalității de gen și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Se vor avea în vedere prevederile secțiunilor 3.16 și 3.19.

Cerința 11 - Proiectul respectă cerințele privind imunizarea infrastructurii la schimbările climatice, așa cum sunt acestea prezentate în “Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH”.

Proiectul include măsuri de atenuare și/ sau adaptare la schimbările climatice având în vedere prevederile secțiunii 3.17 din prezentul ghid și a celor din Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH, Anexa 10 DNSH – P3 – Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/> pentru documentațiile depuse la faza PT, respectiv Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH faza SF / DALI, și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023 pentru documentațiile depuse la faza SF/DALI, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

Cerința 12 - Proiectul respectă cerințele privind principiul DNSH așa cum sunt acestea prezentate în “Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH”.

Conform Regulamentului (UE) 1060/2021, proiectele sprijinite trebuie să cuprindă activități care respectă standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și mediu, măsuri **care nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului,**

Solicitantul va avea în vedere prevederile secțiunii 3.17 din prezentul ghid și a celor din *Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH*, Anexa 10_DNSH – P3 – Investiții care promovează creșterea infrastructurii verzi în zonele urbane și *Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023*, pentru documentațiile depuse la faza PT respectiv - *Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH* faza SF / DALI, și *Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023* pentru documentațiile depuse la faza SF/DALI, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

Cerința 13 - Proiectul nu intră sub incidența ajutorului de stat sau în cadrul acestuia nu sunt identificate elemente de natura ajutorului de stat

Cerința 14 - Locul de implementare a proiectului este situat în intravilanul oraselor din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, inclusiv zona urbană funcțională din care acestea fac parte.

Cerința 15 - Proiectul face parte dintr-o strategie de dezvoltare teritorială sau locală.

Alte cerințe specifice:

Cerința 16 – Suprafața de teren pe care se realizează investiția nu va fi mai mică de 500 mp (în cazul grădinilor)

**și
Suprafața totală de teren pe care se va realiza investiția nu va fi mai mică de 1000 mp.**

Cerința 17 - Suprafața cumulată a amplasamentelor de pe un teren din categoria spațiilor verzi este de maximum 10 % din suprafața aceluși teren.

Cerința 18 - Obiectivul de investiție se află la o distanță mai mică sau egală cu 500 m de o zonă locuită, sau este accesibil pietonal (există trotuare) și/ sau cu bicicleta (există piste de biciclete) și/ sau cu transportul în comun

Cerința 19 – În cadrul documentației, proiectul trebuie să conțină elemente care să demonstreze utilizarea soluțiilor bazate pe natură (Nature-based solutions – NBS) menționate la secțiunea 3.6 - Acțiuni sprijinite în cadrul apelului.

Atenție!

Populația deservită de investiție reprezintă populația care locuiește pe o rază de 2 km de la infrastructura verde nou construită sau modernizată în zonele urbane. În grila de evaluare, punctarea se va realiza diferențiat în funcție de populația care are acces la obiectivul de investiție (număr de persoane).

Valoarea rezultată reprezintă populația estimată ca având acces la infrastructurile verzi realizate în cadrul proiectului, și se măsoară la finalizarea și punerea în funcțiune a acestor infrastructuri verzi.

La depunerea cererii de finanțare, solicitantul va prezenta documente justificative care prezintă metodologia de estimare și calcularea populației raportate. (de exemplu, sursa de date pentru populația domiciliată în zona respectivă poate fi un document de la Direcția/ Serviciul de Evidență a Persoanelor de la nivelul UAT solicitant de finanțare prin care se precizează populația care locuiește pe o rază de 2 km).

De asemenea, delimitarea arealului/ suprafeței se poate realiza în baza informațiilor furnizate de către proiectant.

6 Indicatori de etapă

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect.

În funcție de specificul proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta:

- a) realizarea unor activități sau subactivități din proiect,
- b) atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și
- c) stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În cadrul Anexei 4 - Planul de monitorizare sunt detaliați indicatorii care pot fi selectați de către un solicitant de finanțare, în funcție de tipologia investiției, modalitatea de validare a acestora de către AM PR Nord-Est în implementare, termenul maxim de realizare și documentele/ dovezile care probează îndeplinirea indicatorilor.

Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de minim o lună, dar nu mai mult de 3 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare/ emiterii deciziei de finanțare, după caz, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

Precizăm că solicitanții de finanțare își pot selecta indicatorii de etapă aplicabili, în funcție de tipologia de proiect, își pot stabili termenele de realizare, fără însă a depăși termenul maxim prevăzut în Anexa 4_Planul de monitorizare și în capitolul 11.3 din ghidul solicitantului.

Contractul de finanțare și Manualul beneficiarului cuprind modalitatea de urmărire și măsurile avute în vedere de AM PR Nord-Est pentru respectarea Planului de monitorizare de către beneficiarii de finanțare.

7 Completarea și depunerea cererilor de finanțare

7.1 Completarea formularului cererii de finanțare

Documentația de finanțare este compusă din:

- **Formularul cererii de finanțare**, ale cărei secțiuni se completează în aplicația electronică MySMIS2021/ SMIS2021+. Anexa 1 la acest ghid va prezenta aceste secțiuni și va include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii vor fi disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS2021/ SMIS2021+, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

- **Anexele la cererea de finanțare** - Toate documentele (ex. documentația tehnico-economică, avize) vor fi scanate, salvate în format pdf, semnate digital și încărcate în MySMIS2021/ SMIS2021+, la completarea cererii de finanțare.

Conform OUG 23/2023, unele anexe sunt solicitate la momentul depunerii cererii de finanțare (a se vedea **secțiunea 7.4**), iar altele în etapa contractuală (**secțiunea 7.6**). În etapa de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, vor fi depuse documentele specificate în **secțiunea 11** din ghid.

În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare, însă acest aspect nu presupune nerespectarea cerinței de a transmite documentele obligatorii solicitate. Atunci când se consideră necesar, se pot solicita, prin cererile de clarificări, și alte documente decât cele menționate în prezentul ghid, iar netransmiterea acestora poate atrage respingerea cererii de finanțare.

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Limba utilizată în completarea documentației de finanțare este limba română.

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Bugetul proiectului este cuprins în cererea de finanțare și respectă formatul cadru și conținutul minim aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene (Anexa 17).

Bugetul proiectului se generează în cadrul aplicației MySMIS2021/ SMIS2021+, și trebuie să fie complet și corelat cu activitățile prevăzute, cu resursele materiale implicate în realizarea proiectului, cu indicatorii asumați și cu calendarul de realizare.

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere respectarea pragurilor valorice impuse prin prezentul ghid. Totodată, valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru proiectele de investiții publice, bugetul proiectului se corelează cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare și cu matricea de corelare, anexa 15 la prezentul ghid.

Solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru bugetul sau, după caz, durata maximă de implementare a proiectului.

7.4 Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii de finanțare

1. Declarația unică a solicitantului și, dacă este cazul, a partenerilor, conform Anexei 3 la ghidul solicitantului. Aceasta va fi generată din sistemul MySMIS2021/SMIS2021+ și semnată de către reprezentantul legal al entității.

ATENȚIE!

Aplicația generează automat declarația cu datele de identificare ale persoanei care realizează generarea. De aceea, se va avea în vedere ca reprezentantul legal să fie proprietarul în MySMIS2021/SMIS2021+ al entității (solicitant/ lider de parteneriat/ partener) și cel care generează, semnează și încarcă Declarația unică.

2. (Dacă este cazul) Hotărârea de Consiliu Local de înființare a Zonei Urbane Funcționale a fiecărui membru partener.

Se vor depune toate hotărârile consiliilor locale membre a ZUF.

3. Registrul local al spațiilor verzi.

Se va depune un extras relevant din Registrul, respectiv lista centralizatoare a suprafețelor incluse (atât în categoria spațiilor verzi cât și cele din categoria terenurilor degradate) și Fișa spațiului verde obiect al proiectului (dacă este cazul). De asemenea, se va anexa Hotărârea Consiliului Local de aprobare a Registrului local al spațiilor verzi.

Se va verifica dacă terenul obiect al proiectului este inclus în Registrul local al spațiilor verzi (constituit conform prevederilor Ordinului Ministrului Dezvoltării Regionale și Turismului 1466/2010, pentru modificarea Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1.549/2008 privind aprobarea Normelor tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi), precum și categoria în care este acesta inclus. Pot fi finanțate și alte terenuri degradate care nu sunt cuprinse în Registrul local al spațiilor verzi (în nici una dintre cele două categorii), cu respectarea cumulativă a celorlalte criterii de eligibilitate.

4. Date statistice referitoare la suprafața spațiului verde/ locuitor a UAT, inclusiv ZUF (conform ultimelor date INS/ datelor din Registrul local al spațiilor verzi).

5. Documentația tehnico-economică faza SF/ DALI/ Proiect Tehnic

La cererea de finanțare se va anexa documentația tehnico economică faza SF/DALI sau Proiectul tehnic, **elaborate în conformitate cu legislația relevantă, respectiv H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv procesul verbal de recepție a acestuia.**

Se vor avea în vedere următoarele condiții:

- Documentația tehnico economică aferentă obiectivului de investiție anexată la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost elaborată/ revizuită/ reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.
- Devizul general anexat la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Se acceptă ca în cadrul unei Cereri de finanțare să fie depuse două sau mai multe documentații tehnico-economice pentru obiecte de investiții diferite.

SF/ DALI/ PT vor fi verificate în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară, conform Anexei 6 - Grila de analiza a conformității PT sau Anexei 7 - Grila de analiza a conformității SF-DALI.

6. Daca proiectul se depune la faza PT - Autorizația de construire și, dacă este cazul, autorizația de demolare

Autorizația de construire anexată la cererea de finanțare trebuie să fie pentru proiectul aferent cererii de finanțare depusă și trebuie să fie valabilă la data depunerii cererii de finanțare.

În cazul proiectelor care cuprind mai multe imobile, se va anexa:

- fie o singură autorizație de construire la nivel de proiect, conform legislației în vigoare,
- fie autorizații de construire distincte pentru fiecare imobil în parte din cadrul proiectului, conform legislației în vigoare.

Dacă este cazul, pentru proiectele ce cuprind lucrări de demolare a unei construcții existente pe terenul obiect al investiției, se va anexa inclusiv autorizația de demolare.

7. Hotărârea Consiliului local al solicitantului și hotărârile partenerilor (daca este cazul), de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici

Pentru unitățile administrativ teritoriale se va anexa Hotărârea Consiliului Local al solicitantului de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, cu modificările și completările ulterioare, pentru documentația anexată la cererea de finanțare.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi anexată pentru documentația actualizată, inclusiv modificările și completările ulterioare, iar dacă se menționează în conținutul acesteia modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și hotărârea inițială care a fost modificată.

Această hotărâre va avea anexată o scurta descriere/ rezumat a investiției (maxim 2-3 pagini).

8. (dacă este cazul) Raportul privind stadiul fizic al investiției (Anexa 11) însoțit de contractul de lucrări

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, iar proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale lucrărilor executate și plătite, ale lucrărilor executate și neplătite și respectiv ale lucrărilor rămase de executat. Devizele vor fi semnate de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Din raportul privind stadiul fizic al investiției trebuie să reiasă inclusiv faptul că lucrările nu au fost finalizate.

Totodată, se va atașa și contractul de lucrări (împreună cu toate actele adiționale încheiate), semnat după data de 01.01.2021 și Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor.

9. Lista de lucrari, echipamente, dotări sau servicii, cu încadrarea acestora în secțiunea de cheltuieli eligibile/ neeligibile completată conform Anexei 9 și corelată cu devizul general și bugetul proiectului.

10. Notă privind încadrarea în limitele de proprietate și fundamentarea rezonabilității costurilor asumată de proiectant și de reprezentantul legal, conform anexei 10.

Doar pentru achiziția de echipamente, în cadrul acestei note va fi detaliată inclusiv fundamentarea rezonabilității costurilor în baza a minim 2 oferte de preț. Nu se vor atașa documentației de finanțare documentele care au stat la baza acestei fundamentări.

11. Metodologiile utilizate pentru calcularea valorilor de bază și a țintelor proiectului aferente indicatorilor de rezultat.

12. Documente prin care solicitantul demonstrează complementaritatea proiectului cu investiții propuse la finanțare/ în evaluare/ în implementare/ finalizate din priorități ale PR Nord-Est 2021-2027, precum și din alte surse de finanțare.

13. (dacă e cazul) Contractul de lucrări/ proiectare și execuție de lucrări

Se va depune contractul de lucrări/ proiectare și execuție de lucrări semnat, pentru justificarea maturității proiectului.

14. (dacă e cazul) Avizele conforme pentru asigurarea utilităților, precum și avize, acorduri și studii specifice

Se vor anexa toate avizele conforme privind asigurarea utilităților precum și toate avizele, acordurile și studiile specifice solicitate prin Certificatul de urbanism, în conformitate cu prevederile HG 907/2016. În situația în care, până la finalizarea etapei de evaluare tehnico-financiara nu au fost transmise toate avizele solicitate prin Certificatul de urbanism, **proiectul va fi respins.**

În situația în care solicitantul depune Autorizația de construire aferentă investiției, conform OUG nr. 23/2023 nu este necesară depunerea avizelor/acordurilor sau a altor documente în baza cărora a fost emisă Autorizația de construire.

15. Certificatul de urbanism (dacă este cazul)

Certificatul de urbanism anexat la dosarul cererii de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru obiectivul de investiții aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare, în caz contrar cererea de finanțare va fi respinsă ca neconformă administrativ.

ATENȚIE! Netransmiterea acestui document conduce la respingerea cererii de finanțare în etapa de evaluare tehnică și financiară!

Dacă a fost obținută și este anexată autorizația de construire eliberată în vederea realizării investiției aferente proiectului în termen de valabilitate nu mai este necesară depunerea Certificatului de urbanism.

16. (în cazul în care proiectul se depune la faza SF/ DALI) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, emisă de autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului

anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu completările și modificările ulterioare, sau Clasarea notificării.

Nu se accepta **Decizia etapei de evaluare inițială** de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau alte decizii intermediare.

Dacă a fost obținută și este anexată autorizația de construire eliberată în vederea realizării investiției aferente proiectului în termen de valabilitate, solicitantul va menționa un link pentru adresa unde va putea fi găsit documentul de reglementare de mai sus, emis de Agenția pentru Protecția Mediului, dacă acesta nu este disponibil pe pagina de internet a acesteia.

În conformitate cu HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare, procedura de evaluare a impactului asupra mediului se realizează în etape, după cum urmează:

- a) etapa de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului;
- b) etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului privind impactul asupra mediului;
- c) etapa de analiză a calității raportului privind impactul asupra mediului.

La cererea de finanțare se anexează documentul emis în urma parcurgerii etapei de la litera a) mai sus menționată.

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare depusă de solicitanți respectă modelul cadru aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Completarea acesteia se face conform Anexei 1 - Instrucțiuni privind completarea cererii de finanțare.

La cererea de finanțare, solicitantul anexează, declarația unică (Anexa 3), prin care solicitantul confirmă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a cerințelor de conformitate administrativă.

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare. Solicitantul are obligația de a anexa, la cererea de finanțare, toate documentele justificative, documentele suport și anexele prevăzute în Ghidul Solicitantului, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, acesta fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare în orice etapă de evaluare, selecție și contractare.

Depunerea documentelor justificative, a documentelor suport și a anexelor se va realiza într-un format care să respecte cerințele de formă și conținut prevăzute în legislația națională și europeană, în situația în care pentru aceste documente este reglementat un format sau conținut standard.

7.6 Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. Documentele statutare ale solicitantului și partenerilor, dacă este cazul

Vor fi prezentate, după caz, documentele statutare în vigoare ale solicitantului și, dacă e cazul, ale partenerilor, astfel:

- ✓ Încheierea definitivă de validare a mandatului primarului/ președintelui și orice document legal care confirmă data începerii mandatului (de ex. Jurământul);
- ✓ Ordinul Prefectului privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a consiliului local/ județean.
- ✓ Pentru situații particulare, alte documente relevante din care să rezulte calitatea de reprezentant legal al solicitantului/partenerilor.

2. Acordul privind implementarea în parteneriat a proiectului, dacă este cazul

În cazul proiectelor implementate în parteneriat se va anexa în mod obligatoriu acordul privind implementarea proiectului în parteneriat, încheiat între parteneri, care va prezenta elementele de conținut minime din OUG nr. 133/2021 (inclusiv hotărârile de aprobare a acestuia). În cadrul acestuia vor fi identificate rolurile și responsabilitățile tuturor părților implicate. Se va vedea modelul acordului de parteneriat anexat la ghid – Anexa 8 la prezentul ghid.

3. (dacă este cazul) Împuternicirea pentru semnarea electronică a cererii de finanțare și a anexelor la acesta

În cazul în care cererea de finanțare și anexele (cu excepția declarației unice care va fi semnată doar de reprezentantul legal al solicitantului/ liderului de parteneriat) la aceasta sunt semnate, cu semnătura electronică extinsă, de o persoană împuternicită de reprezentantul legal al solicitantului/ liderului de parteneriat, se anexează documentul de împuternicire. Documentul de împuternicire reprezintă un document administrativ emis de reprezentantul legal, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Observație: Dacă la depunere, cererea de finanțare este semnată de reprezentantul legal al solicitantului/ liderului de parteneriat, iar pe parcursul procesului de evaluare și contractare, se împuternicește o persoană pentru semnarea electronică extinsă a răspunsurilor la solicitările de clarificări, acest document se poate prezenta odată cu răspunsul la respectiva solicitare de clarificări.

4. Documentele privind identificarea reprezentantului legal⁵ al solicitantului, al fiecărui partener și a împuternicitului, după caz.

5. Certificate de atestare fiscală, referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și la bugetul de stat

Certificatele de atestare fiscală referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și la bugetul de stat trebuie să fie în termenul de valabilitate.

În cazul parteneriatelor, toți membrii parteneriatului vor prezenta aceste documente.

Solicitantul/ partenerii trebuie să fi achitat, la momentul etapei de contractare, obligațiile de plată nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget) către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.

⁵ Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept;

6. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal.

În cazul parteneriatelor, toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

7. Formularul bugetar "Fișa proiectului finanțat/ propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene" (cod 23), prevăzut de Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic, în conformitate cu prevederile O.U.G.133/2021

8. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare. Proiect propus la finanțare/ finanțat din fonduri europene în conformitate cu O.U.G.133/2021 (pentru entitățile de drept public)

9. Declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal al solicitantului (Anexa 12) privind modificările survenite asupra documentației de finanțare.

În cazul în care exista modificări, sunt anexate documente justificative asumate de către solicitant/reprezentantul legal al solicitantului/ în conformitate cu prevederile ghidului solicitantului aplicabil apelului de proiecte.

10. Documente privind dreptul de proprietate/ administrare

- Dovada înregistrării imobilelor **în registre (extras de carte funciară din care să rezulte intabularea)**, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii documentelor obligatorii, din care să rezulte existența dreptului de proprietate și absența sarcinilor incompatibile cu investiția;

- **Plan de amplasament și delimitare a imobilului (PAD)**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale **sau extras din planul cadastral** în cazul imobilelor înscrise în cartea funciară ca urmare a finalizării lucrărilor de înregistrare sistematică pe unitatea administrativ-teritorială respectivă, vizate de OCPI.

- **Tabel centralizator numere cadastrale**, dacă investiția vizează mai multe numere cadastrale

Reprezentantul legal al solicitantului va confirma absența sarcinilor incompatibile cu investiția în cadrul declarației pe propria răspundere.

Documentele trebuie să fie cuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul Cererii de finanțare, a documentației tehnico - economice cu privire la identificarea investiției.

11. Hotărârea (hotărârile partenerilor, dacă e cazul) de aprobare a proiectului în conformitate cu ultima forma a bugetului rezultat în urma realizării documentației tehnico - economice – Anexa 13

În conformitate cu ultima formă a bugetului se va transmite hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor aferente.

În Hotărârea sus menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din fonduri europene aferente Politicii de Coeziune.

În cazul parteneriatelor, toți partenerii vor depune aceste documente.

12. Planul de monitorizare a proiectului (Anexa 4 la ghidul solicitantului)

Planul de monitorizare trebuie să cuprindă indicatorii de etapă (repere cantitative/calitative față de care este apreciat progresul implementării unui proiect și pot reprezenta inclusiv stadii intermediare ale indicatorilor de realizare). Indicatorii de etapă se vor corela cu activitatea de bază a proiectului și se vor raporta cel puțin la stadiul procedurilor de achiziții, progresul execuției lucrărilor, etc.

Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 3 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare. Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare/emiterii deciziei de finanțare, după caz, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare sau a emiterii deciziei de finanțare, după caz.

Planul de monitorizare propus va fi anexă la contractul de finanțare și va face subiectul monitorizării proiectului în etapa de implementare.

13. Extras relevant din strategia de dezvoltare teritorială/ locală (după caz) din care să reiasă apartenența proiectului la aceasta.

Se va anexa inclusiv Hotărârea de aprobare a strategiei de către consiliul local/consiliile locale membre ale ZUF.

14. Documentația privind imunizarea la schimbările climatice (dacă este cazul)

Aceasta trebuie să fie realizată conform mențiunilor din Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH, disponibilă pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>, secțiunea Documente utile, Documente suport, corespunzătoare fazei de proiectare.

Această documentație se depune doar când proiectul este depus la faza PT și doar în următoarele situații:

- Dacă documentul de reglementare emis de Agenția de Protecție a Mediului este Clasarea notificării;
- Dacă documentul de reglementare emis de Agenția de Protecție a Mediului este Decizia etapei de încadrare ca document final, obținută în urma ședinței Comitetului de Analiză Tehnică care a avut loc înainte de data de 08.08.2023, inclusiv această dată.
- Dacă documentul de reglementare emis de Agenția de Protecție a Mediului este Acordul de mediu, obținut în urma ședinței Comitetului de Analiză Tehnică care a avut loc înainte de data de 08.08.2023, inclusiv această dată.

15. Dacă este cazul, Acord-cadru de parteneriat privind colaborarea dintre administrațiile bazinale de apă și UAT Orașul/ Municipiul/ Județul/ Comuna

În situația în care sunt executate lucrări de construire pe albiile și/sau malurile râurilor, aflate în administrarea A.N.A.R./ administrațiilor bazinale de apă, se va anexa, un acord-cadru de parteneriat privind colaborarea dintre administrațiile bazinale de apă și solicitantul de finanțare), fără ca Administrația bazinală de apă să reprezinte un partener în sensul OUG nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare, ci un colaborator care asigură buna implementare a proiectului. În cadrul acestui acord se vor identifica investițiile realizate prin proiect.

16. Alte documente decât cele de mai sus, de prezentat în aceasta etapa, dacă este cazul:

- ✓ Alte documente, prin a căror actualizare nu sunt afectate condițiile de eligibilitate ale solicitantului/ proiectului.
- ✓ Alte avize, după caz, în funcție de localizarea proiectului și în conformitate cu legislația în vigoare;
- ✓ Alte documente actualizate, necesar a fi prezentate conform declarației de la punctul 9 de mai sus.

7.7 Renunțarea la cererea de finanțare

Renunțarea la solicitarea de finanțare se va face prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, după caz. Renunțarea la solicitarea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/ persoana împuternicită al/ a solicitantului în mod expres prin mandat/împuternicire specială.

8 Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Principalele etape ale procesului, respectiv evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse, se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni.

Cererile de finanțare depuse de solicitanți în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, se evaluează în conformitate cu metodologia și criteriile de evaluare și selecție descrise în cadrul prezentului ghid și aprobate de Comitetul de monitorizare a programului, conform prevederilor art. 40 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare sau emiterea deciziei de respingere de la finanțare este de maxim 180 zile calendaristice calculate de la data închiderii apelului, conform prevederilor OUG 23/2023.

8.2 Conformitate administrativă – Declarația unică

În conformitate cu OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027 prima etapă de verificare a proiectelor depuse este cea a conformității administrative, etapă complet digitalizată, realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, ce va urmări, în principal, existența declarației unice și a documentelor obligatoriu de anexat la cererea de finanțare. După verificarea conformității administrative, sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ va informa solicitantul cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară, prin emiterea, în mod automat, a unei notificări prin intermediul aplicației.

8.3 Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu se aplică prezentului apel de proiecte.

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se realizează în ordinea depunerii proiectelor, de către comisiile de evaluare constituite la nivelul autorității de management, în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară din Anexa nr. 2 la prezentul ghid.

Pe parcursul procesului de evaluare tehnică și financiară pot fi solicitate clarificări care împreună cu răspunsurile la acestea, trebuie să se încadreze într-un **termen de maximum 10 de zile lucrătoare** începând cu următoarea zi de după transmiterea primei solicitări de clarificări. Acest termen va fi adus la cunoștință solicitantului în prima solicitare de clarificări.

Termenul de răspuns aferent fiecărei solicitări de clarificări va fi de maxim 5 zile lucrătoare, termen ce poate fi prelungit, dacă este necesar, până cel târziu în cea de-a 10-a zi de la data transmiterii primei solicitări de clarificări.

În cadrul răspunsurilor la solicitările de clarificări, pot fi depuse documente, inclusiv din categoria celor obligatorii de depus, care au fost emise ulterior depunerii proiectului, existând posibilitatea completării cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

În aceasta etapă se va completa Grila de analiză a conformității documentației tehnico-economice (Anexa 6 sau Anexa 7, după caz). Dacă în cadrul unei cereri de finanțare sunt depuse mai multe documentatii tehnico economice, se va completa câte o grilă de analiză a conformității documentatii tehnico economice pentru fiecare obiectiv în parte, după caz.

În cazul proiectelor pentru care evaluarea tehnică și financiară se realizează la nivel DALI/ SF, proiectul tehnic se va verifica în etapa de monitorizare, în baza grilei tehnice specifice. Odată cu verificarea proiectului tehnic, se va verifica și imunizarea infrastructurii la schimbările climatice (conform *Metodologiei privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH* faza SF / DALI).

Netransmiterea răspunsurilor, răspunsul incomplet sau nerespectarea termenelor maxime de răspuns la solicitările de clarificări, poate conduce la respingerea proiectului, cererea de finanțare fiind evaluată doar în baza documentelor și a informațiilor existente. Cererea de

finanțare respinsă în această etapă se poate redepune în cadrul aceluiași apel, cu condiția ca apelul de proiecte să nu fi fost închis.

8.5 Aplicarea pragului de calitate

În cadrul acestui apel de proiecte, pragul minim de calitate de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri europene externe nerambursabile este de 50 de puncte. Totodată, **se va avea în vedere că netransmiterea Certificatului de urbanism și/sau a tuturor avizelor solicitate în cadrul acestuia, nici în urma scrisorilor de clarificări din etapa ETF (dacă documentația depusă este la faza SF/ DALI), atrage respingerea proiectului**, chiar dacă punctajul obținut în urma evaluării tehnice și financiare depășește 50 de puncte.

Cererile de finanțare depuse în cadrul prezentului apel vor parcurge etapa de evaluare tehnică și financiară, urmând a intra în etapa de contractare în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute și în limita alocării financiare a apelului de proiecte.

După evaluarea tuturor proiectelor se va întocmi clasamentul acestora, funcție de punctajul obținut în urma completării grilei de evaluare tehnico-financiară. Proiectele vor fi finanțate în ordinea din clasament, până la epuizarea sumei menționate la secțiunea 3.3.

În cazul egalității punctajului, se vor aplica următoarele criterii de departajare, în ordinea enumerării lor:

- 1. punctajul cel mai mare primit la criteriul de selecție 2.5 (Gradul de pregătire/maturitate a proiectului)**
- 2. punctajul cel mai mare primit la criteriul de selecție 1.2 (Suprafața totală teren obiect al investiției)**
- 3. punctajul cel mai mare primit la criteriul de selecție 1.4 (Diversitatea investiției)**
- 4. ordinea depunerii (data, ora, minutul și secunda).**

În cazul în care ultimul proiect din listă se încadrează parțial în alocarea financiară, demararea etapei de contractare se va face doar cu acordul solicitantului în prealabil privind refacerea bugetului cererii de finanțare și creșterea contribuției proprii astfel încât valoarea nerambursabilă solicitată să nu depășească alocarea disponibilă. În caz contrar proiectul va trece în lista de rezervă.

Lista de rezervă se constituie la finalul etapei de evaluare tehnică și financiară și a soluționării, dacă este cazul, a contestațiilor depuse, și va fi formată din proiectele ce nu se încadrează în alocarea financiară a apelului, cu un punctaj mai mare sau egal cu 50 de puncte.

Proiectele aflate în lista de rezervă, vor putea intra ulterior în etapa de contractare doar în situația disponibilizării/suplimentării fondurilor.

În situația în care valoarea totală nerambursabilă a proiectelor depuse nu depășește alocarea apelului, etapa de contractare se va putea demara fără a se mai aștepta finalizarea evaluării tehnico-economice a tuturor proiectelor depuse și ierarhizarea acestora.

8.6 Aplicarea pragului de excelență

Nu se aplica prezentului apel de proiecte.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte. Împotriva rezultatului evaluării tehnice și financiare, solicitantul poate formula contestație în termen de 30 zile calendaristice, calculate de la data comunicării rezultatului evaluării, în conformitate prevederile din secțiunea 8.8.

8.8 Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă, care se consideră nedreptățit de rezultatele proceselor de evaluare și/ sau contractare pentru documentația depusă de acesta pentru finanțare, poate formula în scris câte **o singură contestație**, asupra rezultatului fiecărei etape din procesele de selecție și/sau contractare, care va fi transmisă spre soluționare la AM PR Nord-Est.

Contestația va cuprinde cel puțin următoarele:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumirea, sediul, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/ criteriile contestat(e);
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/ împuternicitului solicitantului

Pentru a putea fi analizată o contestație, solicitantul trebuie să aducă argumente în susținerea punctului său de vedere. În lipsa motivelor de fapt și de drept, a argumentelor care să susțină contestarea deciziei primite de solicitant, AM PR Nord-Est consideră contestația neîntemeiată, aceasta fiind respinsă fără a mai fi analizată.

Contestațiile se transmit prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestațiile se pot depune în maxim 30 de zile calendaristice de la data înștiințării de către AM PR Nord-Est asupra rezultatului contestat. Contestațiile depuse după termenul anterior menționat vor fi clasate, fiind considerate respinse, fără a mai fi analizate.

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul documentației inițiale.

Contestațiile vor fi soluționate de regulă, în termen de 10 de zile lucrătoare de la momentul înregistrării acestora la AM PR Nord-Est. În situația în care se constată că este necesară o prelungire a acestui termen, AM PR Nord-Est va notifica solicitantul în acest sens.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia. Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunerea a acesteia.

Decizia AM PR Nord-Est este finală, contestatarul nu va mai putea înainta o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect.

În situația în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AM PR Nord-Est, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în acest sens și va fi informat asupra acestui aspect în cadrul scrisorii de răspuns la contestația depusă.

8.9 Contractarea proiectelor

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

Demararea etapei de contractare se va realiza prin transmiterea unei notificări prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ prin care se vor solicita transmiterea anexelor obligatorii pentru această etapă, precum și soluționarea observațiilor rezultate în urma etapei de evaluare tehnică și financiară.

Ulterior notificării de demarare a etapei de contractare, solicitantul are obligația depunerii documentelor obligatorii enumerate în cadrul secțiunii 7.6, în termen de maxim 15 de zile lucrătoare.

Vor putea fi solicitate clarificări iar solicitanții au obligația să răspundă la acestea cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare calculat din ziua lucrătoare imediat următoare de după transmiterea scrisorii de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Netransmiterea clarificărilor solicitate în termenele comunicate sau răspunsul incomplet / nesatisfăcător poate conduce la respingerea cererii de finanțare, în conformitate cu prevederile prezentului ghid, cererea de finanțare fiind evaluată doar în baza documentelor și a informațiilor existente.

În aceasta etapă, solicitanții vor trebui să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate. Astfel, verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Dacă, în cadrul procesului de contractare, una (sau mai multe) din suprafețele de teren pe care se propune a se realiza investiția nu îndeplinește criteriile de eligibilitate, se vor solicita clarificări fie pentru încadrarea în categoria cheltuielilor neeligibile a tuturor activităților propuse a se realiza pe respectiva suprafața de teren, fie pentru eliminarea din cadrul proiectului a suprafeței de teren respective. În acest caz, se va prezenta un memoriu tehnic din partea proiectantului care să confirme faptul ca proiectul este funcțional și cu excluderea activităților/ suprafețelor respective.

În situația în care solicitantul nu răspunde la clarificări sau nu dorește să elimine din cadrul proiectului respectiva suprafața de teren, proiectul se respinge.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant/lider de parteneriat și parteneri, după caz, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare, cu respectarea condițiilor de finanțare prevăzute în ghid și cu încadrarea în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Pentru toate proiectele de investiții publice solicitantul are obligația ca în etapa de contractare să facă dovada unui drept real principal fără sarcini incompatibile cu investiția asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

8.9.2 Decizia de acordare/ respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PR NORD-EST va emite fie decizia de aprobare, fie decizia de respingere a finanțării.

AM PR NORD-EST emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în Ghidul Solicitantului:

a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din Ghidul Solicitantului;

b) solicitantul nu răspunde în termenele prevăzute la secțiunea 8.9.1.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

Împotriva deciziei de respingere a finanțării solicitantul/ liderul de parteneriat poate formula contestație pe cale administrativă, la AM PR NORD-EST, în termenul de 30 zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR NORD-EST verifică și validează indicatorii de etapă în cadrul etapei de contractare, care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 3 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

În definitivarea Planului de monitorizare, solicitantul de finanțare va avea în vedere mențiunile Capitolului 6 din cadrul prezentului ghid.

8.9.4 Semnarea contractului de finanțare/ emiterea deciziei de finanțare

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării AM PR Nord-Est va proceda la încheierea contractului de finanțare.

Modelul standard de contract de finanțare utilizat pentru contractarea proiectelor selectate în urma procesului de evaluare este cel prezentat în cadrul Anexei 16 la Ghidul solicitantului - Condiții generale de accesare a fondurilor în cadrul PR 2021-2027 (cu modificările și completările ulterioare).

Pe lângă clauzele standard prevăzute în cadrul modelului de contract, pot exista și clauze specifice aplicabile proiectelor în cadrul prezentului apel de proiecte.

Modelul standard de contract de finanțare poate fi actualizat în baza modificărilor legislative cu impact asupra clauzelor contractuale sau în alte cazuri obiectiv justificate.

Semnarea și încărcarea în sistem a contractului de către beneficiar, se realizează în maximum 5 zile lucrătoare de la data notificării de către AM.

9 Aspecte privind conflictul de interese

Solicitanții de finanțare vor respecta prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese.

Reprezentantul legal al solicitantului de finanțare/ liderului de parteneriat și reprezentanții legali ai partenerilor, dacă este cazul, se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita și, după caz, a înlătura orice conflict de interese pe toată perioada de derulare a proiectului, începând cu data depunerii cererii de finanțare și până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului.

Reprezentantul legal al solicitantului de finanțare/ liderului de parteneriat și reprezentanții legali ai partenerilor, dacă este cazul, au obligația de a informa AM PR NORD-EST în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unei situații potențial generatoare de conflict de interese, în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la luarea la cunoștință a situației.

AM PR NORD-EST va lua toate măsurile necesare pentru evitarea și înlăturarea situațiilor de conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile în materia conflictului de interese.

10 Aspecte privind prelucrarea datelor cu caracter personal

Solicitanții de finanțare își vor exprima acordul în cadrul Declarației unice cu privire la furnizarea și prelucrarea datelor cu caracter personal/ ale instituției pe care o reprezintă, precum și cu accesarea și prelucrarea acestora în bazele de date publice cu scopul realizării verificărilor presupuse de ghidul specific aplicabil, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prelucrarea, stocarea/ arhivarea datelor conform normelor legale incidente.

11 Aspecte privind monitorizarea tehnică și rapoartele de progres

Beneficiarul va prezenta după semnarea contractului de finanțare, **contractul de execuție a lucrărilor însoțit de caietul de sarcini din care sa reiasă respectarea principiului DNSH, conform secțiunii 3.17 și 5.7.**

În cazul în care Proiectul la faza Proiect Tehnic nu a fost depus și verificat la depunerea cererii de finanțare, în această etapă se va completa grila de verificare a conformității Proiectului Tehnic conform Anexei 6 - Grila de analiza a conformității PT

În această etapă se vor furniza informații cu privire la persoanele cu dizabilități și persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

11.1 Rapoartele de progres

AM PR NORD-EST monitorizează proiectele pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, în vederea evaluării permanente a evoluției progresului implementării acestora și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat. Totodată, AM PR NORD-EST va monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea acestora și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

În situația nerealizării indicatorilor de etapa la termenele prevăzute în planul de monitorizare, AM PR NORD-EST va putea să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare și în Manualul beneficiarului pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres.

11.2 Vizitele de monitorizare

AM PR NORD-EST are dreptul de a monitoriza și verifica din punct de vedere tehnic și financiar implementarea proiectului, pe baza contractului de finanțare și cererii de finanțare aprobate și a Planului de monitorizare în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor proiectului și prevenirii neregulilor. În acest sens, va realiza vizite de monitorizare și vizite la fața locului, pentru a verifica progresul fizic al activităților și stadiul realizării indicatorilor, îndeplinirea indicatorilor de etapă.

AM PR NORD-EST va realiza vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat au obligația de a asigura sustenabilitatea/durabilitatea proiectului, respectiv caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, după caz.

AM PR Nord-Est are obligația de a informa beneficiarul, prin MySMIS2021/ SMIS2021+, asupra acțiunilor de verificare la fața locului a implementării proiectului/ acțiunilor de monitorizare/ acțiunilor de control din partea autorităților care desfășoară activități de audit și control, cu excepția vizitelor de monitorizare ad-hoc și a cazurilor în care informarea prealabilă ar putea prejudicia obiectul verificărilor.

În conformitate cu prevederile contractului de finanțare, AM PR Nord-Est elaborează Raportul de vizită care se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului. Raportul de vizită poate include

acțiuni corective și recomandări adresate beneficiarului, precum și termenele de realizare care sunt obligatorii de respectat pentru beneficiar.

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, AM PR NORD-EST monitorizează proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza un sistem specific de repere intermediare și instrumente de monitorizare care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.

În termen de **5 zile lucrătoare** de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM PR NORD-EST verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia **în termen de 5 zile lucrătoare** de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PR NORD-EST poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și AM PR NORD-EST cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut pentru îndeplinirea indicatorilor. Totodată, se notifică beneficiarul și AM PR NORD-EST cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului stabilit, prin sistemul informatic MySMIS 2021/SMIS 2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor. Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, AM PR NORD-EST deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar AM PR NORD-EST înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a acestuia.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile de monitorizare pe care le poate aplica AM PR NORD-EST nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor, AM PR NORD-EST poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, măsurile prevăzute în cadrul OUG 23/2023.

Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întâzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR NORD-EST poate proceda la rezilierea contractului de finanțare/deciziei de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12 Aspecte privind managementul financiar

Mecanismele cererilor de prefinanțare, plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 133/17.12.2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare, precum și normele de aplicare aprobate prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Conturile necesare implementării mecanismului cererilor de plata, precum și cele necesare încasării sumelor prin cereri de prefinanțare și de rambursare, sunt enumerate în H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Mai jos, sunt prezentate succint mecanismele utilizate de Autoritatea de management, în decontarea cheltuielilor realizate de Beneficiari în implementarea proiectelor.

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

Mecanismul cererilor de prefinanțare este reglementat de cap IV, art. 18-20 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021, precum și de dispozițiile art. L din OUG 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/ lider de parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor/ deciziilor de finanțare;

Pentru proiectele finanțate din Fondul european de dezvoltare regională, se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia, beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8) și (10) din O.U.G. nr. 133/17.12.2021. Tranșa solicitată, împreună cu soldul nejustificat al prefinanțării, prin cereri de rambursare, nu poate depăși procentul indicat anterior (30%).

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de prefinanțare, iar autoritatea de management virează valoarea cheltuielilor solicitate în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care urmează să le utilizeze, conform contractului finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/ acesteia.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată.

Beneficiarul/ Liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei/ unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în quantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, pentru care cererea de prefinanțare a inclus sume aferente activităților unuia sau mai multor parteneri, liderul de parteneriat poate solicita acordarea unei noi tranșe de prefinanțare care să cuprindă sume destinate exclusiv realizării activităților liderului de parteneriat/ partenerului/ partenerilor dacă au fost deja depuse una sau mai multe cereri de rambursare prin care fiecare justifică minimum 50% din tranșa anterioară proprie de prefinanțare acordată.

Beneficiarii/ Liderii de parteneriat/ Partenerii au obligația restituirii integrale/ parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea fondurilor acordate. Modalitatea de restituire fiind prevăzută în cuprinsul normelor metodologice la O.U.G. nr. 133/17.12.2021.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii care au primit prefinanțare pot justifica utilizarea acesteia prin cheltuieli eligibile cuprinse în cereri de rambursare, depuse conform termenelor prevăzute în legislația națională în vigoare, aferente atât fondurilor externe nerambursabile, cât și cofinanțării de la bugetul de stat.

În cazul în care autoritatea de management autorizează cheltuieli eligibile cuprinse în cererile de rambursare, aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat, contravaloarea acestora se deduce din valoarea prefinanțării, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor, după caz.

12.2 Mecanismul cererilor de plată

Mecanismul cererilor de plata este reglementat de cap V, art. 22 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

În procesul de implementare a programelor, autoritățile de management pot utiliza mecanismul cererilor de plată.

Mecanismul cererilor de plată se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8) și 10 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021.

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/ lider al unui parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans.

Pentru a beneficia de mecanismul cererilor de plata, beneficiari/ lideri de parteneriat/ parteneri isi vor deschide conturi distincte la Trezoreria Statului.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/ execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, a statelor privind plata salariilor, a statelor/ centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor, beneficiarul depune la organismul intermediar/ autoritatea de management cererea de plată și documentele justificative aferente acestuia.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de plată, iar autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor autorizate în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care le-au angajat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/acesteia.

Beneficiarii/ Liderii de parteneriat/ Partenerii, alții decât cei prevăzuți la art. 7 și 8, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/liderul de parteneriat a cererii de plată, autoritatea de management efectuează verificarea cererii de plată. După efectuarea verificărilor, autoritatea de management virează beneficiarului/liderului de parteneriat/ partenerului valoarea cheltuielilor rambursabile, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care aceasta dispune de resurse în conturile sale, într-un cont distinct de disponibil, deschis pe numele beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului. În ziua următoare virării, autoritatea de management transmite beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor o notificare, întocmită distinct pentru fiecare dintre aceștia.

Pentru depunerea de către beneficiar/liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de către autoritatea de management, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi întrerupt, fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

Sumele primite de beneficiar/lider de parteneriat/parteneri în baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate. Platile din fondurile încasate de la Autoritatea de Management se efectuează de către beneficiari/lideri de parteneriat/parteneri în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la încasarea sumelor în contul de trezorerie destinat derularii mecanismului cererilor de plata.

În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către autoritatea de management, beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la autoritatea de management, în care este justificată prin documente, utilizarea sumelor decontate prin cererea de plată, inclusiv contribuția proprie a beneficiarului. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune o cerere de rambursare centralizată la nivel de proiect, în care sunt incluse sumele din documentele decontate prin cererea de plată, atât liderului, cât și partenerului/partenerilor.

Cerere de rambursare aferentă cererii de plată - cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se justifică utilizarea sumelor plătite de către autoritatea de management ca urmare a cererii de plată

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

Recuperarea sumelor se efectuează pe baza mecanismului detaliat la art. 20 din OUG 133/2021.

Nerespectarea termenului de depunere a cererii de rambursare aferente unei cereri de plata, de către beneficiari/ lideri de parteneriat constituie încălcarea contractului de finanțare, autoritatea de management putând decide rezilierea acestuia/revocarea acesteia.

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Mecanismul cererilor de rambursare este reglementat de cap V, art. 25 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

În procesul de implementare a programelor, autoritățile de management pot utiliza mecanismul cererilor de rambursare.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat au obligația de a depune la autoritățile de management cereri de rambursare pentru decontarea cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului. În cadrul implementării unui proiect, Beneficiarii pot depune următoarele tipuri de cereri de rambursare:

- Cereri de rambursarea aferente cererilor de plata, prin care se justifică sumele acordate prin mecanismul cererilor de plata (vezi Secțiunea 12.2).
- Cereri de rambursare prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului/ deciziei de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării (vezi Secțiunea 12.1).

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/liderul de parteneriat la autoritatea de management a cererii de rambursare întocmite conform contractului de finanțare, autoritatea de management autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care autoritatea de management dispune de resurse în conturile sale. După efectuarea plății, autoritatea de management notifică beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de rambursare.

Pentru depunerea de către beneficiar/liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de autoritatea de management sau de organismul intermediar, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul cererii de rambursare finale depuse de beneficiar/liderul de parteneriat în cadrul proiectului, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale specifice autorizării plății finale, cu respectarea art. 74 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/1.060.

Nedepunerea de către beneficiar/liderul de parteneriat a documentelor sau clarificărilor solicitate în termenul prevăzut în contractul de finanțare atrage respingerea parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de rambursare, iar autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderilor de parteneriat/ partenerilor care le-au efectuat,

fără a aduce atingere contractului/deciziei de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/acesteia.

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare

Beneficiarii de finanțare vor elabora graficul de depunere al cererilor de prefinanțare/ plată/ rambursare, anexă la contractul de finanțare, în corelare cu calendarul proiectului, activitățile previzionate, indicatorii de etapă și bugetul proiectului, din cererea de finanțare.

12.5 Vizitele la fața locului

Conform Regulamentului CE nr. 1060/2021, Art. 74, Autoritatea de Management va efectua vizite pe teren pentru a verifica dacă lucrările au fost executate, produsele au fost furnizate și serviciile prestate și dacă cheltuielile declarate de beneficiarii proiectelor au fost efectuate și sunt în conformitate cu regulamentele Comunității și cu legislația națională.

Verificările prevăzute la art. 74 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr.1060/2021 cuprind:

- verificări administrative ale documentelor ce însoțesc cererile de prefinanțare /plată/rambursare prezentate de beneficiarii proiectelor;
- verificări la fața locului ale proiectelor.

Verificările pe teren au ca scop:

- să asigure că proiectul se realizează conform condițiilor contractuale și activităților descrise în cererea de finanțare;
- să constate livrarea produsului / prestarea serviciului / executia lucrărilor în conformitate cu termenii și condițiile contractului economic, evoluția fizică și respectarea normelor UE privind publicitatea, stadiul fizic de realizare a proiectului;
- verificarea pe teren va avea în vedere existența unui sistem de înregistrare în contabilitate și folosirea de coduri analitice distincte pentru activitățile aferente proiectelor;
- să asigure că cheltuielile declarate sunt eligibile – că toate facturile depuse spre decontare sunt aferente implementării proiectului și sunt efectuate în conformitate cu prevederile comunitare și naționale;

Beneficiarul unui proiect finanțat din fonduri europene are obligația îndosarierii și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente proiectului. Obligația poate fi îndeplinită și prin arhivarea electronică a tuturor documentelor aferente proiectului, potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată.

Beneficiarul și/sau partenerii au obligația de a pune la dispoziția Autorității de management documentele și/sau informațiile necesare pentru verificarea modului de utilizare a finanțării nerambursabile și să asigure condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.

În vederea efectuării verificărilor la fața locului, Beneficiarul și partenerii se angajează să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează Proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice care au legătură directă cu proiectul, și să pună la dispoziție documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului, pe suport hârtie sau în format electronic. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât, să permită verificarea lor.

În situația arhivării electronice potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată, organizarea electronică a arhivei se va realiza la nivel de proiect sau pe categorii de documente, în funcție de specificul proiectelor, cu condiția ca documentele arhivate să fie ușor identificabile de către părțile interesate, inclusiv pentru organizarea misiunilor de audit/verificare/control.

Toate documentele vor fi păstrate până la închiderea oficială a Programului sau până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului, oricare intervine ultima. Termenul minim de asigurare a disponibilității documentelor nu poate fi mai mic de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către AM către beneficiar.

În vederea efectuării vizitei la fața locului, Autoritatea de management va notifica Beneficiarul cu privire la proiectul/proiectele ce urmează a fi examinate, specificând cine va efectua vizita pe teren și în ce perioadă.

Vizita pe teren se va finaliza, pe baza constatărilor, prin completarea Raportului privind vizita la fața locului în perioada de implementare (Anexa 6 la OUG 23/2023, aprobată prin Ordinul nr. 1777/2023), în care se vor include observații, concluzii, precum și recomandări privind acțiunile care trebuie întreprinse de beneficiar pentru remedierea problemelor constatate și termenele de răspuns.

13 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul ghidului solicitantului se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM PR NORD EST să solicite documente suplimentare și/ sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile respectivului document, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

AM PR NORD EST poate emite una sau mai multe actualizări ale ghidului, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare și contractare. De asemenea, AM PR NORD EST poate emite clarificări/ interpretări ale prevederilor ghidului, cu condiția ca acestea să nu modifice/ să completeze prevederile acestuia.

13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În conformitate cu cele precizate la secțiunea 13.1., AM PR NORD-EST poate emite una sau mai multe actualizări ale ghidului, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare și contractare.

În funcție de modificările intervenite, AM PR NORD-EST se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării ghidului.

14 ANEXE

La prezentul document sunt anexate următoarele:

- Anexa 1. Instrucțiuni privind completarea cererii de finanțare
- Anexa 2. Grila de evaluare tehnică și financiară
- Anexa 3. Declarația unică
- Anexa 4. Plan de monitorizare
- Anexa 5. Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile
- Anexa 6. Grila de analiză a conformității PT
- Anexa 7. Grila de analiză a conformității documentației tehnico – economice SF/ DALI

- Anexa 8. Model Acord Parteneriat
- Anexa 9. Lista de lucrări, echipamente, dotări, sau servicii cu încadrarea acestora în secțiunea de cheltuieli eligibile/neeligibile
- Anexa 10. Notă privind încadrarea în limitele de proprietate și fundamentarea rezonabilității costurilor
- Anexa 11. Raport privind stadiul fizic al investiției
- Anexa 12. Declarația privind realizarea de modificări pe parcursul procesului de evaluare
- Anexa 13. Model orientativ de Hotărâre de aprobare a proiectului.
- Anexa 14. Grila de contractare
- Anexa 15. Matricea de corelare a bugetului
- Anexa 16. Contractul de finanțare
- Anexa 17. Bugetul proiectului
- Anexa 18. Declarația privind eligibilitatea TVA în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5.000.000 euro (inclusiv TVA)